

Nepriklausoma Lietuva

LITHUANIAN INDEPENDENCE • INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 27

1978 m. LIEPOS - JULY 5 d.

CANADA - MONTREAL - (Established 1941)

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

SUSIDĖGINO TOTORIŲ DISIDENTAS

Iš Maskvos praneša, kad Krymo totorius, priklausęs oficialiai disidentų grupei, atėjus policijai į namus jo ieškoti, apsiėmęs gazolinu save padegė ir išbėgęs iš namo, puolė vieną policininką.

Nelaimingas Makhmud, 46 m. amžiaus, buvo nuvežtas į ligoninę, bet po 5 dienų mirė. Helsinkio grupės asmuo pranešė Reuterio agentūrai apie šį įvykį, patvirtindamas, kad totoriai dar vis kovoja už savo teisę grįžti į senąją gyvenvietę - Krymą.

ISPANIJOS ŽURNALISTAI NETYLĖS

Iš Madrido pranešama, kad Ispanijos 33 laikraščiai išleido bendrą vedamąjį, kuriame pasisako, kad nebus nutildomi teroristų ar kriminalistų.

Leidėjas Hoje de Lunas, Jose Portell buvo nušautas praėjusią savaitę Baskų separatistų ETA organizacijos. "Nusikaltimu ir teroru ETA bando išgauti iš spaudos tyklumą ir mokesčių. Prieš tokią kruviną prievartą žurnalistai turi tik vieną ginklą, sunkiai pasiekiamą dieną iš dienos pagrindinį ir nepažeidiamą šaltinį: tiesoje laisvę.

SADATAS PASIRUOŠE ATNAUJINTI DERYBAS

Egipto prezidentas Sadatas priėmė JAV prezidento Carterio kvietimą atnaujinti taikos derybas su Izraeliu. Siūloma tai daryti per užsienio reikalų ministerius. Sadatas po 90 min. pasikalbėjimo su JAV vice-prez. Mondale pranešė, kad su Carterio pasiūlymu sutinka ir savo taikos planą įteikė nuvežti Carteriui ir toki pat įteikė Izraeliui.

Pasaulio Lietuvių Dienų Komitetas. Sėdi iš kairės: J. Vaičiūnas - finansų komisijos narys, kun. J. Staškus - sek., kun. P. Azubalis - finansų ir Dainų šventės komisijų narys, J. R. Simanavičius - PLB komiteto ir Dainų šventės komisijos pirm., E. Čuplinskis - finansų komisijos pirm., J. Karka - informacijos vadovas, Dr. J. Sungaila - PLB Seimui ruošti komiteto pirm. Stovį iš kairės - P. Dundaras - buv. IZD., St. Jokūbaitis, finansų kom. narys, St. Kuzmas, IZD., P. Berneckas - Sporto Žaidynių pirm., M. Čainauskas - Dainų šventės kom. narys, V. Ignaitis, - Sporto Žaidynių kom. narys, A. Čepas - PL Jaunimo Sąjungos atstovas.

BENDRUOMENYBĖS

PASAULIO LIETUVIŲ DIENOS

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS SEIMAS
V. KANADOS IR JAV LIETUVIŲ DAINŲ ŠVENTĖ
PASAULIO LIETUVIŲ SPORTINĖS ŽAIDYNĖS

LIETUVIŲ DIENŲ ŠVENTĖ

Saulėi skaisčiai spindint, švėliniam vėjui vėdinant žydinčias jazminų, rožių šakas, aplipusias prieangius ir purtant katalpų kvepiančias kekes, vyko Lietuvių Dienos Toronte.

Svečių ir dalyvių gausumu, parengimų įvairumu, įvairių posėdžių darbštumu pasižymėjusias šių metų Dienas reikėtų pavadinti tiesiog, dangoraižiniu "super-ker-mošium". Perpildyti Lietuvių Namai, ypač jaunimo penktadienį, perpildytos parengimų salės, minios pamaldose Anapily ir Kapinėse, Vilniaus Karavano ir Dailės parodose. Pilnos gatvės ir aikštės automobilių sulietuviškais ženklais (buvo par-davinėjami ir įvairūs lietuviški suvenyrai bei ženkleliai); požeminiai traukiniai vežė mases lietuvių į koncerto areną Maple Leaf Gardens, mižiniškas York Hotelis knibždėjo lietuviais. Didelis ekskursinis laivas nesutalpino visų norinčių ir paliko tūkstantinę minią mojuoti ant kranto; kartais ištisi kvartalai buvo užtvindinti lietuvių.

Vidutinės kartos masės, masės ir jaunimo (dėl ko visi labai džiaugėsi), daug vaikų, ir dar nemažas skaičius veteranų, patvariai išsilaikiusių, dalyvavo šioje šventėje.

Ypatingai nuotaiką kėlė atvykę iš tolimųjų kraštų daininkai ir sportininkai, mūsų broliai ir sesės: Australijos, Amerikos, net Pensilvanijos senųjų emigrantų išpuodinga grupė (viso iš 6 įvairių kraštų).

Visos moterys (su ant pirštų suskaičiuojamomis išmintimis), programų dalyvės, ir publikoje, dėvėjo gintaro karolius ar papuošalus.

Lietuvių Dienos buvo pagerbtos atsilankymu žymiųjų žmonių koncerte, vainikų žuvusiems už Lietuvos laisvę ir už Kanadą padėjime, užbaigiamajame Bankete.

Toronto spauda jau pranešusi penktadienį - The Toronto Sun - plačiai paminėjo Lietuvių Dienas ir ta proga nušvietė Lietuvos ypatingą politinę situaciją, pasakė Olimpiados programą, paminėdami kai kuriuos sportininkus, priklausiusius Kanados krepšinio komandoms, paminėjo lietuvių tenisinką, pasiekusį pasaulinio garso, Vitą Gerulaitį.

Buvo rimtai dirbta ir pasiekti gerų rezultatų, buvo pasilinksminama, susipažinta, iš naujo susitikta, pasimelsta, kurta, repetuota, pasigrozėta.

Iš viso to - pagrindinis, teigiamas, stiprus, gaivinantis jausmas:

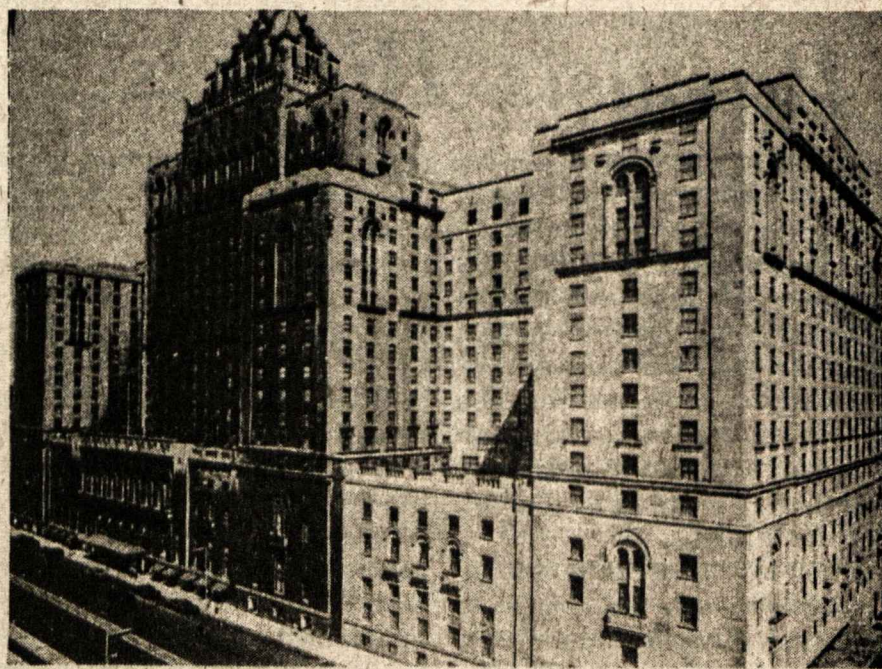
broliai ir seserys: gera būti kartu, gera, kad mūsų dar tiek daug susirinko, gera, kad mes dar kalbame dainuojame ir skaitome, rašome savo kalba, gera, kad aiškiai, neabejojant vieni kitus mylime. O pešamės - norime tobulai.

NAUJOJI PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VALDYBA

Pirmininkas - Vytautas KAMANTAS. Gimė 1930. III. 25 Šilutėje. Inžinerijos studijas baigė bakalauro laipsniu Clevelande. Šiuo metu dirba kaip projektų vedėjas inžinierių konsultantų bendrovėje.

Skautas, akademikas skautas, skautininkas, buvęs Lietuvių skautų brolijos vadijos narys, Lietuvių skautų sąjungos tarybos narys, Korp. Vytis filisteris. Filisterių skautų sąjungos CV narys. Buvęs Lituanus žurnalo redaktoriaus komiteto pirmininkas. Dirbo JAV LB krašto valdyboje, šešių JAV LB Tarybų narys, prezidiumo p-kas, PLB Valdybos vice-p-kas jaunimo reikalams, I-ojo PLJK organizatoriaus ir finansų komisijos pirmininkas, trijų PLB seimų narys, šiuo metu PLB Kontrolės komisijos narys, LB Lemonto Apylinkės pirmininkas. Lietuvių Fondo narys, buvęs LF Kontrolės Komisijos pirmininkas, trijų LF tarybų narys, LF pelno skirstymo komisijos sekretorius. Lemonto Maironio Lituanistinės Mokyklos mokytojas ir tris metus jos direktorius.

Vaclovas KLEIZA gimė 1933. II. 18 Kaune. Mokslus baigė magistro laipsniu socialiniuose moksluose. Šiuo metu dirba kaip administratorius Chicagos priešmokyklinio amžiaus vaikų auklėjimo programos biure. Atel-tininkas, buvęs Moksleivių Ateitininkų Sąjungos ir Studentų Ateitininkų Sąjungos Valdybų narys, Ateitininkų šalpos fondo pirmininkas, šiuo metu yra Ateitininkų Federacijos generalinis sekretorius. Buvęs I-ojo PLJK komiteto vicepirmininkas. Priklauso Lietuvių Fondui, buvęs LF pelno skirstymo komisijos narys. JAV LB krašto valdyboje ėjo jaunimo reikalams vicepirmininko pareigas, buvo JAV LB Tarybos prezidiumo sekretorius, III Tautinių Šokių šventės komiteto vicepirmininkas,

York Hotel'is, kuris buvo užpildytas lietuviais ir PLD šventės programom.

I PLB Seimo sekretorius, architektų sąjungos, Lietuvių šiuo metu yra PLB Kontrolės Komisijos pirmininkas, spaudos bendradarbis.

Daina KOJELYTĖ, gimė 1953. I. 17 Los Angeles, Kalbotyros mokslus baigė Ročesterioje, vėliau įsigijo magistro laipsnį mokslinės informacijos srityje ir magistrato laipsnį iš bibliotekinių kystės. Šiuo metu vadovauja apyvartos skyriui Ilinojaus medicinos mokyklos bibliotekoje. Ateitininkė, buvusi Moksleivių ateitininkų sąjungos archyvarė, buvusi LB Ročesterio ir LB Marquette parko apylinkių valdybų narė, priklauso Ateities redakciniam kolektyvui.

Saulius KUPRYS gimė 1952. V. 15 Chicagoje. Ekonomijos mokslus baigė Loyolos U-te. Ateitininkas, buvęs Studentų Ateitininkų Sąjungos informacijos skyriaus vedėjas, šiuo metu Ateities žurnalo redakcijos kolektyvo narys. Lituanus fondacijos tarybos, Lietuvių Fondo V-bos, Lietuvių Katalikų Susivienijimo V-bos, Lietuvių Katalikų Federacijos V-bos narys. Priklauso JAV LB Talkos Lietuvių komisijai, yra Tautinių mažumų bendruomenių tarybos reikalų vedėjas Chicagoje.

Algis PAULIUS gimė 1935. IV. 8 Tauragėje. Filosofijos mokslus baigė Ilinojaus valstybiniame universitete, vėliau Heidelberge, Vakarų Vokietijoje baigė medicinos mokslus ir įsigijo daktaro laipsnį. Specializavosi ortopedinėje chirurgijoje, išlaikė egzaminus, tapo Amerikos ortopedijos chirurgų kolegijos nariu. Šiuo metu dirba privačioje praktikoje ir yra Ilinojaus universiteto klinikos suluošintiems vaikams vienas vedėjų. Skautas, Korp. Vyties filisteris, priklauso Fraternitas Lituanica, Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungai. Buvęs Ilinojaus lietuvių gydytojų ir dantų gydytojų draugijos pirmininkas.

Romas SAKADOLSKIS gimė 1947. V. 31 Fuldoje. Radio-televizijos-filmo sritį baigė bakalauro laipsniu. Šiuo metu yra Amerikos Balso korespondentas. Amerikos lietuvių inžinierių ir Mečys ŠILKAITIS gimė 1922. II. 27 Betygalos valsčiuje, Raseinių apskrityje. V. D. U-te baigė elektros technikos mokslus. Šiuo metu dirba GTE bendrovės elektros laboratorijoje kaip elektros inžinierius telefono srityje. Ateitininkas, buvęs Chicagos sendraugių ateitininkų valdybos pirmininkas, buvęs Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos Chicago skyriaus p-kas, vienas Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjungos steigėjų ir buvęs generalinis sekretorius.

LAIKRAŠTIS LAUKIA JŪSŲ!
NL-va naujiems skaitytojams siuntinėjama už pusę prenumeratos kainos. Laukiame užsakyto su pinigais!

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!
LEIDĖJAS NL SPAUDOS BENDROVĖ
Visuomeniniams Reikalams vice-pirm. L. Girinis-Norvaiša,
11 Apple Hill Rd., Baie D'Urfe, P.Q. H9X 3G7

Second Class Mail Registration NO. 1952 Return postage guaranteed.
Postage paid at Lachine, P.Q. Published by The Independent Lithuanian
Publishing Co. at 7722 George Street, LaSalle, P.Q. Canada. H8P 1C4.

Metinė prenumerata Kanadoje — \$12.00, visur kitur — \$13.00. Rėmėjo
prenumerata nuo \$18.00. Atskiras numeris 35 ct. Adreso pakeitimas 50 ct.

P.s. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys ne-
būtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali
būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, grąžinami
tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba
Leidykla neatsako.

Redaktorius Pr. Paukštaitis

ADRESAS: 7722 George St. LaSalle, P.Q. H8P 1C4. Tel. (5 14) 366-6220.

Baisusis Birželis

Tauta, nors ir praradus praėities pamiršimas yra laisvę, dar nesunksta ji lieka gyva su savo kultūra, tradicijomis ir prigimtomis tautos ypatybėmis. Ji tik dėl svetimos prievartos negali išsijungti iš tautos sro- pati tvarkyti savo gyvenimo, siekti geresnės ateities, nes tik laisvoje ir nepriklausomoje valstybėje tauta gali kurti savą kultūrą ir planuoti savo ateitį.

1940 m. birželio 15 d. Lietuva prarado laisvę, savo valstybinę nepriklausomybę, nes fiziškai buvo nepajėgi pasipriešinti galinges- niam kaimynui Sovietų Są- jungai, kuri praėityje ir da- bartyje savo imperialistinė politika siekia ne tik užval- dyti visą Europą, bet veržia- si ir į kitus kontinentus. Ši raudonoji rusiškoji imperija prisidengus komunistine skraiste, pirmoje eilėje sie- kia sunaikinti pavergtas kai- mynines tautas, panaudodama policines ir karines jėgas. Šis fizinis mūsų tautos nai- kinimas, kaip visai gerai pri- slimename, prasidėjo Sibiri- niais trėmimais 1941 m. bir- želio m. 14-25 dienomis, ku- ris tęsiasi ir dabar. Mūsų brangioji Lietuva pergyvena savo istorijoje pavojingiau- sią sunkmetį, nes Rusija, pa- naudodama moderniausias naikinimo priemones, siekia sunaikinti lietuvių tautos sa- vistovumą ir gyvybę, o mes - išsivlaidyti nykstante svetim- taučių jūroje. Juo ilgiau tę- sis tokia padėtis, tuo dides- ni pavojai susilydyti tautų mišinys ir netekti savo tau- tinės išraiškos. Istorijsnugrimzdę pirmosios okupa- cijos ir pirmųjų Didžiųjų Trėmimų įvykiai turėtų pa- gelbėti mums atydziai pa- žiūrėti, kas būtina atlikti da- bar, ir ką turėtume paruošti ateičiai, kad mūsų dvasiniai aruodai neišsisemtų, kol tau- tai bus reikalingas akstinas už laisvę ir Lietuvos nepri- klausomybės atstatymą. De- jonės ir skundai mums nieko nepadės. Kaip ankščiau pra- radus laisvę reikėjo pris- auginti šviesuolių, kurie varpo dūžiais žadintų užsū- dusią ir užguitą tautą, reik-ėjo didelių darbų, idealizmo ir neapskalčiuojamų aukų, kurios atėjus tinkamam lai- kui, kalbėtų už laisvę lietuvių tautos vardu ir jos laisvę gintų sutelktinėmis jėgomis, taip ir dabar yra būtina savo tautos valią pareikšti nepa- jaučiamu ryžtu, sutelkiančiu mūsų jėgas ateities laimėji- mams.

Žuvusių partizanų už Lie- tuvos laisvę mirusių savo artimųjų kalėjimuose, Sibiro koncentracijos stovyklose mes neprikelsime. Tačiau jų gyvybės auka mūsų pareigoja tęsti jų neatliktus darbus. Žuvusiųjų ir savo tautos

J. Varanavičius

IR GERA, IR BLOGA... nuomonės, laiskai, atgarsiai

RADIO DARBUOTOJŲ SUJUNGIMAS

L. Ž.S. Centro Valdybos "Žiniaraštyje nr. 2, 5.15.78 yra paliestas labai opus lie- tuviškų radio valandėlių or- ganizavimo ir bendrą darbą reikalas. CV išrinko net Stasę Pautienę būti orga- nizavimo koordinatore. Tai labai geras užmojis ir telie- ka tik palinkėti, kad jai tas darbas sektųsi.

Norėčiau tarti keletą žod- žių tuo reikalu, kadangi jau virš 20 metų, kaip dirbu šio- je srityje ir paskutiniaisiais metais net savo Lietuvos Aidų programoj tenka pakel- ti didelę darbo našumą. Pasi- taiko įvairių kliūčių ir ne- sekmų, tačiau viskas išri- šama savomis asmeniško- mis jėgomis.

Padaryti lietuvišką radio ir TV programų sąjungą la- bai nesunku. Juk tikslas bū- tų tik radio programų geri-

PANORAMA

KUO "MAITINAMI" ŽMONĖS LIETUVOJE?

Patiekiame skaitytojams Vilniaus "Tiesos" iš š. m. gegužės 27 d., net tame pačiame puslapyje, du skirtingus pasisakymus: "ZAIRAS: INTERVENTAI PLEČIA OKUPA- CIJĄ" ir "TSRS DIENOS KONGE". Tikime, kad skaity- tojai patys susidarys nuomonę, kokią politinę "apšvietą" nukreipia i mūsų žmones Lietuvoje. NL.

ZAIRAS: INTERVENTAI PLEČIA OKUPACIJĄ

NATO šalys, įvykdžiusios ko- lityvinę intervenciją Zaire, ple- čia ginkluotą įsikišimą Afrikos že- mėje. Aktyvų vaidmenį organi- zuojant ir vykdynt šią intervenc- ciją ir toliau vaidina Jungtinės Valstijos. Valstybės departamen- to atstovas pranešė, kad Vasing- tonas "tiria galimybes suteikti pa- pildomą paramą Zaire veikian- čiai kariuomenei."

Prancūzijos oficialiųjų sluoks- nių pareiškimas, kad į Zairą nu- siūsta jų kariuomenę grįžti nemo, kai suras "dingusius arba paimit- tus įkaitais" užsienio piliečius, te- ra priedanga karo veiksmams plėsti šioje Afrikos šalyje. Inform- acijos agentūrų pranešimais, Prancūzijos sveikintųjų legio- no parašutinių būriai pradėjo stambiają operaciją į vakarus nuo Kolvezio.

Vakarių valstybės siekia išplėsti savo agresiją į Zairo kaimynines valstybes. Zambijos vyriausybė agentūra ZANA pranešė, jog buvo bombarduotas Zambijos pasienio postas kelyje, einančia- ma iš Zairo Sabos provincijos administracinio centro — Lubum- bašio miesto.

Dėl NATO šalių veiksmų Zaire pagrįstai nerimauja ir Angolos Liaudies Respublika, prie kurios sienų intervenčiai vykdo savo ka- rines operacijas. MPLA — darbo partijos CK politinio biuro narys, CK sekretorius Lusijas Lora pa- reiškė, kad "įtartinė reakcija ir imperialistai visokeriopai mė- gina panaudoti vidaus situaciją Zaire savais grėsmingais tikslais". O Zairo teritoriją kaip placdarmą erdomajai veiklai prieš pažangias Afrikos valstybes.

Tai rodo ir įvykęs JAV prezidento Dž. Karterio susitiki- mas su grupe senatorių. Kaip praneša laikraštis "Washington Post", po šio susitikimo senato- ris R. Klarkas pareiškė: vis la- biau aiškėja, kad JAV preziden- tas ketina organizuoti naują ša- lies įsikišimą Angoloje. Laikra- šis taip pat nurodo, jog JAV pre- zidentas padėjo nacionalinio saugumo klausimais pavaduotojas D. Aronas ir CŽV direktorius S. Terneris svarstė su Klarku klaui- mus, kaip "perduoti Amerikos ginklus per trečiasis šalis į- goms", kovojantioms prieš tei- sas vyriausybės Angoloje ir Eti- opijoje.

Įvykiai Zaire būna svarstomi Bendrosios rinkos šalių užsienio reikalo ministro neoficialiai pa- siūlymą. Danijoje, Niueberge mie- te. Vakarių informacijos agentū- ros pažiūri, jog, polemizuoda- mas su tais susitikimo dalyviais, kurie mano, kad Europos Ekon- ominė bendrija turi atsiboti nuo

karinio kišimosi į konfliktus Afri- kos žemyne, Prancūzijos atstovas mėgino teisiniu intervienu Zaire. Iš Zairo gaunami pranešimai, kaip mėtai iš Vakarių spaudos, rodo, kokie melagingi NATO ša- lių teiginiai, kad jos organizavo ginkluotą įsikišimą Zaire tarimai, "europiečių gyvybei gelbėti". Jų kariuomenė kartu su plėšikaujan- čiais Zairo armijos kareiviais grie- bėsi tikro teroro Kolvezijoje ir ap- link jį. Šio teroro aukomis tapo tie patys europiečiai, kuriuos jie tariamai "gelbėjo".

Anai, Belgijos armijos kapito- nas, grįžęs į Briuselį iš Sabos, papasakojo Rolerio agentūros korespondentui, kad prancūzų ka- reiviai dėl mažiausio nieko grie- bėsi šaudyti. "Jie šaudė į viską, kas juda".

Kaip praneša šis koresponden- tas, prancūzų parašutiniai su- stabdė mašiną, kurioje važiuo- ję aerouostą šeši evakuojami eu- ropiečiai ir, kadangi tie neturėjo asmenų pažymėjimo, jie buvo su- šaudyti vietoje.

Belgijos laikraštis "Suar" ko- respondencijoje iš Kolvezio ra- šo, kad prancūzų legiono paraši- utiniai žudė visiškai nekaltus žmones. Legionieriai nušovė ke- turis belgus ir vieną jūgostovą. O su afrikiečiais intervenčiai el- giasi kaip aršiai rasistai. Juos pamatę, legionieriai iš karto ima šaudyti. Juodaodžių jie apskritai nelaiko žmonėmis, — rašymi laikraštis "Suar".

Prancūzijos sveikintųjų legio- no galvažudžiams Saboje vadovauja pulkininkas F. Eriulenas, žinomas tuo, kad karo Alžyre metu pats karkino belaisvius. Kaip pažymi laikraštis "humanitė", jis buvo vienas iš tų, kurie kankino šio laikraščio darbuotoją Anri Aleag, rašiusį knygas apie Alžyro liau- dies kovą už nepriklausomybę.

BONA, V. 26 (TASS-ELTA). Bel- gijos vyriausybė kol kas nesiren- gia išvesti iš Zairo provincijos Sabos ten esančių dviejų Belgi- jos parašutinių batalionų. Tai pasakė, duodamas interviu Vaka- rų Vokietijos televizijai, Belgijos ministras pirmininkas L. Tindeman- sas.

Pirmosiomis NATO šalių inter- vencioms Zaire dienomis oficialus Briuselis teigė, kad į Sabos pro- vinciją pasiųstos Belgijos kariu- menės misija yra tik evakuoti iš ten europiečius. Dabar galima sakyti visi "europiečiai išvyko" iš šio rajono, — bet Belgijos kovo- daliniai ten pasilieka.

L. Tindemansas mėginė pagrįsti šį nutarimą tuo, kad, jo nuomo- ne, "konfliktas Zaire dar nesure- guliuotas".

TSRS dienos Konge

BRAZAVILIS, V. 25. (TASS- ELTA). Kongo sostinėje prasidėjo Tarybų Sąjungos die- nos, kuriose dalyvauja vie- nos iš sąjunginių respublikų — Lietuvos TSR atstovai.

Iškilmes prasidėjo fotopa- rodos atidarymu. Ji atspindi komunizmo kūrime laimėji- mus Lietuvoje. Kalbėdamas ekspozicijos atidarymo cere- monijoje, delegacijos vado- vas, respublikos valstybinio leidyklos, poligrafijos ir knyg- ybos prekybos reikalų komite- to pirmininkas J. Nekrošius pažymėjo, kad Lietuvos ir Kongo visuomenės ryšiai pa- starieji metu pasidarė tradi- ciniai. 1973 metais Tarybų Lietuvoje lankėsi Kongo Dar- bo partijos delegacija, 1976 metų vasarą ten vyko ket- virtoji Tarybų Sąjungos ir Kongo jaunimo draugystės savaitė.

Cia atvykusių svečių iš Lietuvos tarpe — gydytojai, inžinieriai, darbininkai, mok- slininkai. Delegacija taip pat lankysis Puent Nuaro, Lu- bomo miestuose, pramonės įmonėse ir mokyklose, pa- vyždiui, Brazavilui M. Ngu- abio universitete, kuris pala- iko mokslinius ryšius su Vilniaus valstybiniu univer- sitetu.

Nedelsiant reikia visų lei- dėjų suvažiavimo, kuriame išryškėtų ir kiti klausimai bei sprendimai.

Antras svarbus reikalas — darbuotojai radio valandė- se. Daugelis jų jau ir da- bar yra įrašyti į LŽS-gą Talkon mums ateina jauni- mas ir niekada tokio darbo nesimokinės. Talkininkus negalime laikyti jau žurna- listais, tačiau jie gali būti nariais, jei dirba ilgesnius metus ir moka dirbti taip, kaip ir tie, gavę diplomus.

Gražiai skatina Konsulo Dauzvardžio Fondas jaunimą dirbti lietuviškoje spaudoje ir radio valandėlėse. Tai buvo mano mintis, pateikta Žurnaliste, sukurti tokį fon- dą, tik VI. Būtenas davė jam vardą ir formą, ir dabar jis jau gražiai veikia Chicagoje. Kasmet iš tokio jaunimo bū- tų galima pristatyti kandi- datus premijom ir skatinti dirbti lietuviškoje media.

NĖRA DVIEJŲ TIESŲ VIENA KITAI PRIEŠINGŲ

Visiems yra juk žinoma, kad Sovietų Rusija paskuti- niais laikais yra nukreipusi didelį dėmesį į Afriką. Ypač per savo klusnų satelitą Ku- bą Sovietai pavergė Angolą, išiskverbė į Mozambique, da- bar stengiasi "pagloboti" Etiopiją, o pačiu paskutiniu laiku panoro įsibrauti ir į Zairą.

Vakarių Demokratijos valstybės, ypač Belgija ir Prancūzija šiam paskutinia- jam Sovietų "žygiui" pastojų kelią ir veržimasi į Zairą apstabdė.

Tur būt, pagaliau, aiškiai pamatę ir supratę sovie- tiškąją agresiją, prezidentas Carter'is paskelbė, kad So- vietų Rusija turi pasirinkti: sustabdyti savo agresyvią užgrobimų politiką arba su- sidurti su visa VAKARŲ De- mokratija.

Sovietų Rusija tatau pa- laikė didžiu savęs apkalteni- mu ir tuojau pat išėjo į su- kontra apkaltinimu Ameri- kai. Girdi, Amerika su kito- mis NATO valstybėmis nuo- lat stiprina savo įtaką Afri- koje ir tatau yra tam tikra kliūtis detantei ir nusigink- lavimui.

Tie Sov. Rusijai kaltinimai dėl Afrikos ir pastarosios kontra kaltinimai Amerikai lyg sakyti, kad turime dvi tiesas, viena kitai priešingas.

Logika ir teisingumu va- dovaujantis, būtinai reikia pabrėžti, kad tokių dviejų tiesų nėra ir negali būti. Šias eilutes rašantis tvirtai tiki, kad tikroji tiesa yra A- merikos ir Vakarių Demok- ratijos pusėje. Tačiau, susi- rūpinimas iškyla, kai aiškiai matosi, kaip Amerikai vis dar trūksta drąsos bei pasi- ryžimo užkirsti kelią ardo- majai Sovietų Rusijos veiks- lai.

Neseniai š. m. 133 nr. "Draugas" rašė, kad Amerikos juodieji kongresmanai pa-

teisina Sovietų būvimą Af- rikoje. Čia minimi kongres- manų vadovai P. MITCHELL bei CH. DIGGS tiesiog drįsta tvirtinti, kad niekas kitas, tik Amerika kišasi į Afrikos vidaus reikalus (o juk ta pa- tį sako ir Sovietai). Kong- resmanas Mitchell mato, kad dėl prasidėjusių Rytų-Vaka- rų nesutarimų kalčiausias yra prezidento patarėjas Z. Brzezinski. Dar daugiau Amerikos "skilimą" nurodo tas pat "Draugas" 135 nr. Ten rašoma, kad daugiausia Brzezinskį atakuoja Ameri- kos Ginklų Kontrolės ir Nu- siginklavimo agentūra. Gir- di, dėl Brzezinskio veik- los pasibaigė Amerikos Val- stybės Departamento 16 mė- nesių politika — joku būdu nepaliesiti Afrikos, ypač ka- rinio išipareigojimo atžvil- giu. Sakoma, kad Brzezins- kis ilgai laukė nutraukimo tos Amerikos politikos dėl Afrikos per Valstybės ir Gynybos Departamentus, bet... nesulaukė... Todėl, įtiki- nęs Prezidentą, pats prabilo Afrikos reikalu ir, žinoma, susilaukė atakos... iš savų- jų tarpo...

Ir vėl reikia pasakyti, kad puolantieji Z. Brzezinskį, "atrado" naują tiesą... Bet, taip pat atrodo, kad tai trumparegią politikai, gy- venantieji šių dienų Ameri- kos patogumais, nematantie- ji pavergtųjų žmonių ir ne- siryžtantieji ginti laisvųjų tautų ir Rytų bloke kenčian- čių žmonių bei nenorintieji pasipriešinti Afrikos paver- gimui, kurio atkakliai siekia Sovietų Rusija...

Toks Amerikos savyje "skilimas" nieko gero neža- da. Tatau rodo, kad nemato- ma, ar nenorima matyti ate- lančių pavojų iš Rytų... Ta- čiau reiktų tikėti, kad dar ne visi amerikiečiai taip galvo- ja, kad dar dauguma vengia- strauso politikos (galvos nar- dinimo į smėlį).

Liudas Damulis

Kinshasa demonstratoriai reikalauja baigti Sovietų — Kubos imperializmą. Nuotr. iš "Time".

Esu paskyręs tam 50 dolo- rių, aukosiu, jei reikės, — ir daugiau.

Trečias punktas — Centri- nis Skyrius. Kai CV buvo Chicagoje, vietos skyrius pakriko, nes CV apsiėmė per- daug darbų. Gal reiktų, kad CV tik pritartų ir remtų vie- tos skyrius, o ne vadovautų, nes antraip darosi šioks toks nesutarimas. Centrinis Sky- rius gali tik tada būti, kai CV apylinkėje nėra S-gos skyriaus. Be to, kai kurie prie Centro prisirašo, o prie Skyriaus nenori dėtis. Cent- riniam skyriuje turėtų pri- klausyti tik tie, kurie negali dalyvauti vietos Skyriaus veikloje, toli išsiblaškę gy- vena.

CV turėtų vadovauti visai Sąjungai. Skyriai turėtų jai teikti lėšas pagal statutą. CV geriau būtų vadinti ne organizacija organizacijoje, o vykdomuoju organu.

Ketvirtas klausimas: išei- vijos periodinė spauda. Kaip ją išlaikyti švaria? Mes jo- kių priemonių neturime su- valdyti spaudos dergėjus ar leidėjus, kurie negali ar ne- nori laikyti spaudos tinkā-

moj aukštumoje. Baisu yra kartais net skaityti kai kurią spaudą, kur tiek daug pagie- žos, nesilaikoma jokios eti- kos. Skaudu, kad pergyvenę tiek daug visokių nelaimių ir baigdami savo dienas šiame pasaulyje, negalim gražiai iš- jo pasitraukti... Žiūrėkit, net mūsų vienas prezidentas iškoneveiktas, padarytas ir dezerteru, ir išdaviku ir ki- tokiu. Ir ką tokiam piktuo- liui gali padaryti? Čia pilna laisvė rašyti, o kas dėl to į teismą eis...

CV valdybai linkiu sėkmės. Lietuvio Žurnalisto daugiau, deja, nebebus, bet žurnalis- tams savo biuletenio būtinai reikia.

Jei lėšos leistų — susirū- pinkime baigti išleisti met- raščius. Tai būtų mūsų visų palikimas ateičiai, o svar- biausia — auginti reikia jau- nimą visais galimais būdais, kad jis, atėjęs į lietuvišką spaudą, radio valandėles, ga- lėtų mus džiuginti. Jų Lietuva ir lietuviybė nežlugs nežūrint, kiek laiko bus oku- pacija.

Bal. Brazdžionis
Chicago, III. USA.

NEPRIKLIAUSOMA LIETUVA

BENDRI METMENYS APIE SPORTĄ VYRESNIEMS — Br. Keturakis.

(Šio straipsnio autorius yra buvęs žymus lengvosios atletikos sportininkas — bėgikas ir šūjas, atstovavęs Lietuvą pabaltijos valstybių varžybose, o organizacinę veiklą — vadovavęs Lietuvos Atletikos Sąjungoje. Visą laiką aktyvus bendradarbis sportinėje ir visoje lietuviškoje spaudoje).

/tęsinys/
Sunki našta gula visų industrinių kraštų gyventojų sveikatingumą ne tiek finansiniai, kiek sveikatingumo požiūriu. Sportinis aktyvumas iš laboratorinių tyrimų pereina į praktinį veikimą ir grįžta atgal patikrinimui ir moksliniam įrodymui, ką nūdien kasdieninis fizinis lavinimas duoda.

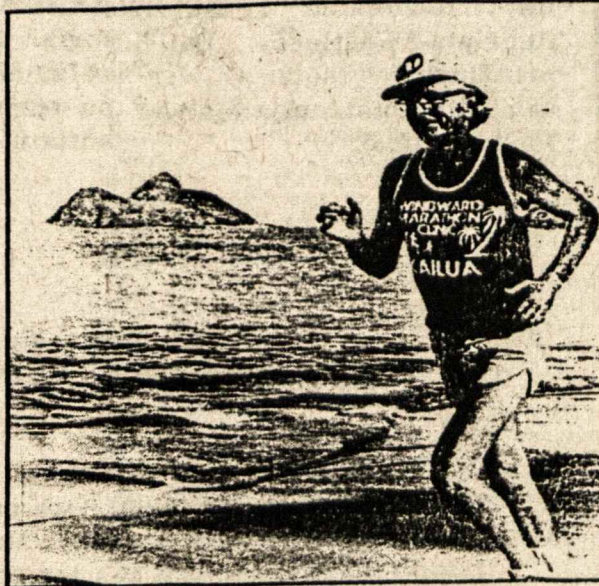
Prieš geroką 15 metų vadinamasis "jogging" — lėtas bėgimas, daugumoje pasaulio kraštų turiu galvoje industrinius, vos išsiriti iš lukšto, su mažu skaičiumi praktikuojančių ir dar mažesniu plačių sluoksnių priėmimu į savo tarpą. Neįspūda, radio, televizija nerodė dėmesio, juoba, kad daugelis medicinios daktarų

irgi buvo priešingi šiam sąjūdžiui. Ką gi matome šandien? Milžiniškas lūžis mūsų naudai, kuria lietuviai irgi turime ko daugiausiai pasinaudoti. Ko mažiausios išlaidos ir nenuperkami turtai slypi fizinio lavinimosi eigoje.

Iš paskirų renginių ir ke- liolikos dalyvių pirmiau, dabar jau tūkstančiais griūna į rungtynes, o milijonai praktikuoja, kaip sveikatos šaltinį. Tegul čia pridėta nuotrauka iš JAV California Monthly vaizdžiai parodo, ką fizinis aktyvumas žmogui teikia.

Būkime ir mes aktyvesni, rūpinkimės savo sveikata ir mūsų jaunimui padėkime su- tvirtėti sportiniame veikime.

Running away from a broken heart

Bil Hodge, dar metams nepaėjęs po širdies atakos, teisingai treniruojamas, laimėjo bėgimo maratoną, dalyvaujant 322 kitiems širdimi susirgusiems. Jis nubėgo 26 mylias per 5 val. 30 minučių.

alгимanto skiltis

GERO GYVENIMO NUOVARGIS

"Čia jūs visi gerokai išleptė. Išvis, beveik visur, matosi gero gyvenimo nuovargio žymės." Tai tiesus

ir nuosėdžiai paprastas teigimas vienos moters, intelektualės, viešnios iš sovietinės Lietuvos, kuri savo gimnastiką dėka, viešėjo 2 pilnus mėnesius ir turėjo progą pamatyti Ameriką nuo didžiųjų ežerų iki Floridos ir nuo Atlanto iki Pacifiko. Be visiems "privalomų" turistinių atrakcijų, jai užteko laiko neblogai pažinti ir amerikiečių lietuvių gyvenimą, paviešėti šaunių sodybų ap- linkoje, stebėti gana įvairią išsivijusių kultūrinę ir kitokią veiklą. Susumavusi visus išpučius, artimųjų paklausta, prieš pat grįžimą gimtinėn, ji ir ištare pradžioje minėtą sakinį, kuris ir tam- pa šio rašinio svarbiausiuo- jų motyvų. Taigi, neutralaus stebėtojo žvilgsniu ir įsiti- kinimu, esame išleptė ir nu- vargę... Nuo gero, ir paly-

ginamai, nesunkaus gyvenimo.

Kita vertus, toks atvyku- sių iš anapus išitikinimas nėra nei naujas, nei, pagaliau originalus. Labai panašias nuomones, ir tai ne vieną kartą, jau teko girdėti ir iš kitų atvykėlių tarpo, įskai- tant ir tuos, kurie buvo iš- leisti nuolatiniame apsigyve- nimui Vakaruose. Taipogi tiesa, kad ir mūsų pačių ap- linkos kai kurie stebėtojai ir publicistai vis dažniau prakalba apie visus galimus pavojus, kuri su savimi, be- veik automatinio keliu, at- neša pakilus ir viskuo per- tekęs gyvenimo būdas. Jame kartu su vietiniais (bet su pasitaikančiomis išimtimis) plūduriuojame ir mes, lie- tuviškoji išsivija. Sovietiniu žargonuariant, "tas mate- rialinis suinteresuotumas", pernelyg giliai yra įsivėjęs mūsų sąmonėje, nejučiomis bandydami nustelbti visus kitus pilnojo žmoniškumo principus, prievoles ir principus, prievoles ir bend- ruosius išitikinimus. Tas stebina (gal dalinai ir pyki- na) mūsų artimuosius iš Lietuvos, gaunančius progą pasisvečiuoti išsiviskoje ap- linkoje.

Bet, kur čia vieta tam nuovargiui ar išsisėmimui? Sukoncentravus pagrindinį dėmesį materialinių gėry- bių kalimui, stengiantis kuo patogiau ištaiginti ir pra- bangiau lėbauti, savaime ma- žėja dėmesys tam, kuo pil- nutinis žmogus "ne vien duona tėra gyvas". Čia krenta tik trupiniai, bet ir tie gana riboti, vargiai ir reikėtų evangelinių pintinių juos surinkti...

Visiškai vietoje ir taikliai šaipomės iš sovietinės "be- klasinės visuomenės", išsi- gimusios tiek, kad ten klasi- niai ir luominiai skirtumai itin dideli, o ir naujosios po- nijos sluoksnius riebus ir privilegijos gaubiamas. Iš karo nualintos Europos at- vykę, ir mes visi buvome maždaug lygūs, bet tuo džiaugtis, baigiantis trečiam jam emigraciniam dešimt- mečiui, šiandien lyg ir nepa- togu ir netikslu. Turime ir ryškių bajorų ir aiškių ple- bėjų, mažai tarpusavio jung- ties tebejauchiančių, nebent, tik lietuviško kraujo ryšys dar matomas. Tačiau ir tradicinė kraujo spalva, po truputį keičiasi į žalią, do- leringę...

Padarius tokį, gal ir nevi- sai vykusį palyginimą tarp sovietinės situacijos ir mū- sų kasdienybės, tenka beveik raudonuoti iš gėdos, kartu atsiprašinėti, teisinantis, kad koks nelabasis kipšluokas (dar užsilikęs iš sovietinė spar- ta ir stachanovietišku po- mėgiu sausinamų pelkių) bus pakisęs tokią nevalyvą min- tį — beklasinės visuomenės iliuzija.

Kai kam nebus juk sunku ginčyti, kad sustagarėjimas, miescionėjimas ir smukia- buržuazėjimas nėra nei nu- dėmė, nei, pagaliau, joks nuovargio ženklas. Patiems įpratus kasdien save veidro- dyje matyti vienodai, net ir gilėjančios raukšlės ar si- dabru dengiami plaukai, ne- būtina turėti liūdyti nuovar- gi. Tačiau, šiuo atveju, paša- liniai stebėtojai, tie lankyto- jai iš sovietinės Lietuvos atrodo, turi kiek kitokius iš- itikinimus. Taip, net ir inte- lektualai iš anapus, čia ža- visi aplinkos blizgesiu ir vi- sokerio puikius, tačiau, toli gražu, nekiekvienas jų leistųsi "užbovijamas" auk- so veršiu, tegalvodamas apie dvasinių polėkių laisvę ir dvasinių vertybių nepamumą.

(Bus daugiau)

Akimirkos 1977-ųjų Europoje

Alfonsas Nakas

(Tęsa iš praėito numerio)

Vakarų Europoj pasikro- vimui duotas laikas įvairus. Kartais penkiolika minučių, kartais ir pora valandų. Žiū- rint, iš kur traukinys gauna pradžią. Per dvi valandas pamatėm Varšuvos grięžtą tvarką. Traukinys į peroną pastumiamas tik prieš ke- lias minutes. Vargas tam, kas turi daug bagažo. Reikia veikti galvotrukčiais.

Vieni prie lagaminų budė- dami, kitus leidžiamie iš po- žemio į žmonių skruzdėlyną pasišalvę. Mudu einame su Vida. Ji dar ieško vienos dovanėlės Lietuvon. Šiaip taip surandame.

Traukinys atėjo. Paskuti- niai įtampos momentai, laks- tymai, šūkavimai, tampy- maisi. Vos vos suspėjome. Ir tik todėl, kad buvome pri- sižiūręje. Vargas "turtuo- liams". Pajudėjome 18:03.

Kol dar slinkome požemiais, susiradome savo vietas. Jos — numeruotos. Kiekvienoje coupe — keturios kušėtos, neš vagonas miegamasis, antros klasės. Bronė, Vida Vanda ir aš įsitaisėme kartu, o Janė ir Jonas — gretimose coupe. Su jais važiuoti tik vie- na ponia, Vilniaus lenkaitė, už lietuvio ištėkėjusi, lietu- viškai išauginusi vaikus, pati geriausiai kalbanti lietuviš- kai, dabar našlė. Jos gim- nės po karo repatriavę į Lenkiją. Ji grįžo į Vilnių, gimines aplankiusi.

Kol lagaminus aptvarkėm, į pakraščius sustumdėm, jau buvom išnirę į dienos šviesą. Slinkome priemiesčiais. Ir čia, kaip visur dabartiniam pasauly, nauji kvartalų kvar- talai daugiaaukščių namų. Tai žmonijos eksplozijos pa- sėka. Dar ilgiau sustojam priemiesčio stoty ir pasilei- džiam. Pasileidžiam pasiu- tusiu tempu. Pilnakraujis ekspresas. Stotelės ir stotys lekia. Jose plėvesuoja vėlia- vos. Raudonkepūriai budėto- jai išsitempę stovi. Lekiname. Jeigu šitoks ekspresinis tem- pas iki Vilniaus, nuvažiuo- tume per penketą valandų. Bet, palaukit, palaukit...

Tuo už Varšuvos susipa- žįstam su traukinio palydo- vėmis. Jos mūsų vagono ga- le, dvi. Viena lieknutė, la- bai lietuviško veido, gal 22 metų mergelė. Ji kalba len- kiškai. Antroji, vargšukė, karikatūriškai stora. Iš jos,

pagal svorį, būtų trys kaip pirmoji. Vagono koridoriuje jai beveik neįmanoma su ten stovinčiais prasilenkti. Abi uniformuotos. Tarpusavy kal- ba lenkiškai ir girdim kaip storąjį ploną išakinėja. Netoli už Varšuvos ji ateina į mūsų coupe ir sveikinas rusiškai. Štai kas čia bosai. Pirmą kartą Lenkijoje išgirs- tu rusų kalbą ir pasijuntu la- bai nemaloniai, juoba, kad traukinys lekia Vilniaus link. Panelė ar ponia (ant kaktos neparašyta: o jos amžių iš riebaus veido sunku nuspėti) mandagi, bet labai oficiali. Apdalina blankais, į kuriuos reikia surašyti pinigų sumas, valizų skaičių, vežamas bran- genybės, žiedus. Iš karto kalba tik rusiškai, bet kalbi- nama lenkiškai irgi atsakinė- ja. Nebepamenu, ar ji kiek mokėjo angliškai, bet, ro- dos, kad ne.

Plonoji verda ir pardavi- nėja arbatą. Trys kapeikos už stiklinę (prideda ir du di- delius gabalus cukraus). Ne- pamenu, kiek mokėjome zlo- tais, bet labai pigiai. Tą mergytę bandome prakalbin- ti lietuviškai. Ji šypsosi, bet nekalba. Artėdami prie Vil- niaus iš kitų keleivių girdė- jome, kad kas ne kas, bet storulė, veikliausiai rusaitė. Šiuo ruožu kaip vyresnioji važinėdama, tikrai kalba lie- tuviškai. Ne, ji mums neiš- sidavė. Abi jas apdovanojo- me kramtoma guma, kurios vežėmės kilogramais. Po vi- sų kontrolių, artėjant į Vil- nių, pasiūlėm ir cigarečių. Tuomet jau nebesijautė, kad norime papirkti ir mielai priėmė.

Artėja liepos 24-sios sek- madienio vakaras. Vėsus, de- besuotas, bet neverksmingas. Plačios, lengvai banguotos lygumos. Ūkių vienkiemiai. Žali laukai. Rugių gubos, gu- bos, gubos, gubos, gubos. Vi- siškai, kaip mano jaunystėj Lietuvoj. Pati rugiapiūtė nuo Varšuvos iki Gardino, iki Vilniaus...

Apsalau tikromis gubomis, ne iš paveiklo. Sentimenta- lių atminimų banga atsimušė į smegenis ir krūtinę... Ak, va, ir bulvės. Vėslūs, žali bulvienojai ir balti jų žiedai. Kaip rugių bei kviečių gubos, taip žydinčių bulvių rėžiai pagal geležinkelį tęsis visoj šioj nuostabioj kelionėj.

Laukuose ganosi juodmar- gės karvės. Kaži, pririštos jos, ar palaidos? Ir arkliai. Nemaža jų matysime visu vieškelio. Grįždami į Varšu- vą sutiksime pakinkytus, tempiančius didelius vežimus (karas) javų. Viskas, ką ma- tydavau savo tėvų laukuose, prieš karą, dabar, po tris- dešimt metų, matau Lenki- jos laukuose.

Prie pyllimo baltos šunra- munės. Geltoni, it grikių, žiedeliai. Ir mėlynai, smul- kučiai žiedeliukai. Ir vėl bal- taziedžiai bulvienojai. Maži pušynėliai. Tapuočių gojeliai. Žemutės, sutūpę stotelės Balta — raudona vėliavos.

Pagelžkely daug dviratinin- kų. Visokio amžiaus. Vyrų ir moterų. Dviračiai siau- ruose takučiuose, prie per- važų. Lekime pro kaimą ga- lų geležinkelį. Prie atsisky- rusio vienkiemio, prie vieš- kelio, visai netoli geležinke- lio, didelis būrys žmonių. Kas tai? Tik kelios akimirkos, bet viską aprėpiu ir su- gaunu. Tai jaunimas. Tai va- karuškėnininkai. Nes tarp jų jau- nas aukštas vienplaukis vy- ras tampo armoniką. Dideliu greičiu tolstame, o rodos, lyg girdžiui polkos garsus. Į kurį kiemą jie susimes? Kur jie šoks iki vidurnakčio? Pas- kui lydės mergas į klėtis... Paskui, nemigė, eis vežti ru- gių... Jei ne tas būrys muzi- kantų, nebūčiau niekada pa- galvojęs, kad dar tebeegzis- tuoja tokia kaimų idilija. Po balseus, balseus karo. Po trisdešimt trejų metų nelais- vės. Ai, kaimiečių papročius ne taip lengva išgyvendinti...

Sutemo, regis, apie devintą. Tris valandas gerai tema- čiau Lenkijos laukus. Tik po- rą valandų tegalėjau fotogra- fuoti gubas. Keletas nuotra- kų labai gerai išėjo.

Jei gerai prisimenu, pata- lines jau radome ant abie- jų viršutinių kušėčių dar Var- šuvoje. Ir glėbius sulanksty- tų paklodžių — antklodžių. Tik regis, ta plonoji atnešė vė- liau po pagalviuką. Bet nebe- su visai tikras. Aplamai kal- bant, viskas, ko reikėjo mie- gojimui, buvo parūpinta iki smulkmenų. Nieko, nieko ne- trūko. Bet iš vakaro į love- les niekas ir nepuolė. Visoki blankų pildymai, būsimos kontrolės laukimai, rūpestis. Jau ir sutemus, aš vis nosį plojau prie vieno kito lango, vis dar negana buvo gubų ir

žydinčių bulvienojų. Užuo- snūduriavę, mano moterys tarpusavy šnabždėjosi.

Idomiausi nuotykiškai prasi- dėjo prieš pat vidurnaktį.

Pirmasis valdžios žmogus — pasų tikrintojas. Tai lenkų imigracijos valdininkas. Ne- paprastai malonus vyras. Jis tikrino pasus ir nieko dau- gliau. Surado, kad Chicago lenkų konsulas (tėn Mar- garetė mums lenkų vizas ga- vo) mums pateikė per mažą vizos egzempliorių skaičių — visiems šešiesiems dar trūko po vieną lapelį. Čia jis man, visų šešių vardų, davė nau- jas formas. Sako, prieš grįž- dami užpildykite, o kontrolie- rius vagone, jis ar kuris ki- tas, dės štapą, vizuos, kad galėtume iš Lenkijos į Vaka- rus išvažiuoti. Puiku, bet ši susitikimą dar prisiminsime už savaitės.

(Čia turiu pastebėti, kad šviesos miegajame vagonė buvo tiek blankios, jog beveik negalėjome skaityti ir daug vargo turėjome pildydami blankus. Bet prieš ateinant valdžios kontrolei, užsižieb- davo neišpasakytai šviesios lempos. Tokios šviesios, kad tiesiai gadinavo akis. Jų šviesa veikė bauginančiai. Kiekvieno atveju prisiminda- vau sovietinių tardymų isto- rijas).

Po pasų tikrinimo, akinan- ti šviesa nuzgėjo. Greitai išgirdome vyrų šūkavimus. Mūsų coupe buvo pirmutinė, tuoj už abiejų moteriškų kon- duktorių — traukinio palydovių buvelinės. Koridoriuje šmėkš- telėjo trys vyrai. Vienas jų atidarė mūsų duris. Jis turė- jo karininko stiklelius ar žvaigzdeles, bet apsirėngęs nebuvo labai tvarkingai ir lengvai sverdėjo. Taip, vė- liau pasitvirtins: jis buvo ge- rokai nugėras.

— Labas vakaras ponams. Galite pasakyti kur važiuojat? — prašeko lenkiškai.

— Į Vilnių, — atsakiau.

— Labai gerai. Malonėkit man parodyti deklaraciją.

— Kokią deklaraciją? Čia jis pasirodė įžeistas. At- kirto:

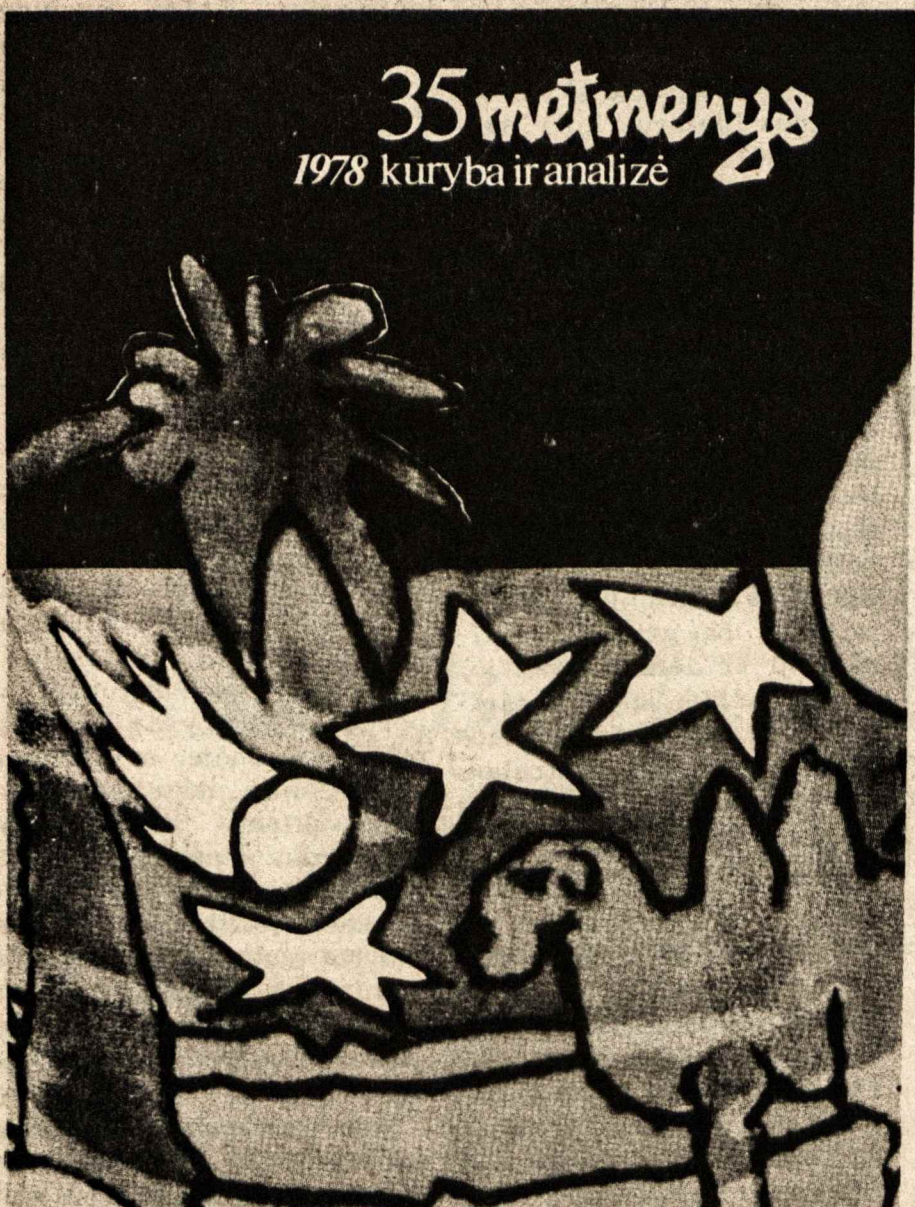
— Valiutos deklaraciją. Jūs deklaravote, įvažiuodami į Lenkiją...

— Ak, šita? Taip. Aš dekla- ravau visų šešių vardų. Ketu- ri, matote, esame šioje coupe, ir du sekančioje. Taip, aš pasirašiau deklaraciją. Bet jos neturiu...

— Nejuokaukit. — dabar jau jo balsas buvo aštrus, spie- giantis. — Jūs ją turite ir man parodysite. Jei neparo- dysite...

KULTŪRINIS PUSLAPIS

35 metų menys
1978 kūryba ir analizė

Pasirodė jau 35-asis Metmenų numeris. Daugelis jo laukia su nekantrumu, ima į rankas su dideliu žingeidumu, skaito su malonumu ir pasididžiavimu. Pasididžiavimas kyla iš to, kad šiame žurnale - knygoje sukaupta pajėgiausi, modernūs, gerai valdantys ne tik lietuvių kalbą, bet ir stilių plunksnos žmonės. Randa ir jame aktualiausias kritikas, socio-politines išvalgas, poezijos, beletristikos, naujausių dailės darbų pristatymus. Naujus veidus ir vardus. Jaunus. Kartais nustembi, kad dar tokių atsiranda. Nustembi ir nudžiungi. Ir turinio ir estetinio apipavidalinimo atžvilgiu, šis žurnalas drąsiai atstovauja, kas yra geriausio mūsų kultūroje.

35-jame nr. rasite:

Aušra Marija Jurašienė - Vilniaus Fragmentai, Saint-John Perse (vertė Tomas Venclova), Delija J. Valiukėnaitė - Išeivijos lietuvių literatūros kritika iš anglo-amerikiečių perspektyvos pažvelgus, I. Meras - Prie kiosko, pajūryje (Iš ciklo "Apverstas Pasaulis"), Alina Staknienė - Septynspalvės giesmės žmogui, Kęstutis Jokubynas - Nenugalėtieji.

Pasisakymai - interviu Ar išsimiklinome būti prispaustu? : T. Venclova, Romas Viesulas, Albinas Elskus, Bronius Vaškelis, Aušra-Marija Jurašienė, Jonas Jurašas, Pranas Lapė, Algirdas Landsbergis, V. Vizgirda. Mokslininkas, vadas ar šventasis? - V. Rastenis, Nevykęs romanas apie nevykėlį - Vytautas A. Jonynas.

Dailės darbai: įdomi ke... Kas dar nėra susipažinęs ramika Jolantos Janavičienės - su šiuo žurnalu, dedame jo nės, Rimas T. Visgirda, Ž. paskutiniame puslapyje tal-Mikšys.

Redaguoja: Vytautas Kavos - "Laikydami liberalios lis, technikinė redaktorė politikos, leidėjai ir redak - Henrieta Vepštienė, Dailės istoriai iš bendradarbių nepriežiūra - Vytautas O. Vir - reikalauja vien tokių minčių, kau. Administracija: Marytė su kuriomis pirmieji visada Paškevičienė.

Iš: Aušra-Marija Jurašienė
VILNIAUS FRAGMENTAI

PELIŲ NUODYTOJAS

Šeštadienio rytą, kai nieko nėra namie (jeigu aš nesu niekas), ir niekas neturi ateiti, - kažkas skambina į duris. "Nuodiju peles. Ar yra pas jus pelių?"

Pelių? Ne. labai gaila, bet pelių mes neturim, - skubiai atsakau ir pasiįjuntu kalta. Gal ir yra pelių. Kažkokių pelių tikriausiai yra.

"Gerai pagalvokit, gal prisiminsit", Pelių nuodytojas - dėmiai stebi mane ir klastingai šypsosi.

"Ne, pelių tikrai nėra..." - sakau ir noriu duris uždaryti.

"Pasirašykite", - jis sulaiko mane ir padeda paukščiuką ilgam sąrašui.

"Pasirašyti? - krūpteliu aš. - Argi būtina..."

"Iki sekančio karto." - sako Pelių nuodytojas ir nužvelgia mane, lyg nusikaltėlę.

Ir kai kitą šeštadienio rytą, kai niekas neturi ateiti, vėl jis skambina į duris. Dabar aš tikrai žinau: yra pelių. Yra senam planine, kuriuo aš seniai nebeskambinu. Yra ir tarp blokinių sienų; jos dažnos aukštyne - žemyn, kai šviesos užgęsta. Bet ką man daryti? Išduoti savo peles, kuriuos moka groti daug metų neliečiamom stygom, šokti klavišais. Jos minta minkštais šepetukais ir saugo mano neramų miegą. Jei išduosiu, pianinas pavirs dujų kamera, ir užtroks gyvos pelės. Ir kaip reiks su dujų kamera gyventi, ir kaip reiks prie to pianino prisiliesti. Ir kaip reiks su pelių lavonais miegoti?...

"Ne... deja, - sakau Pelių nuodytojui - Pelės vis nesirodo. Gal ir visai pelių nebėra. Jau seniai po karo..."

"Po kokio karo?... Pelių visada yra. Išnaikinu, ir jos vėl atsiranda. Tik reikia išmokyti stebėti. Visur įgudimo reikia. Ieškokit pelių ir surasit", - sako man Pelių nuodytojas, ir aš pasirašau sąrašui.

Ir kai trečią šeštadienį niekas neturi ateiti ir vėl skambina į duris, Pelių nuodytojas nebeįsileidžia. Nes kaip tik tuo metu pianino stygom groja gausi ir drąsi pelių giminė (ir nebėra iš mano laivo). Ir maži peliūkščiai, neįpratę slapstyti, išsprūsta iš juodos dėžės ir ritasi per grindis, kaip pilki vilnoniai kamuoliai, ir cypia, ir švilpia plonyčiais savo vamzdeliais. Ir šiandien man linksma...

Pelių nuodytoju. Kai miesto valdžia išleis tave į pensiją už tarnautojo pensiją, ir tu pasijusi niekam nebereikalingas, užsuk pas mane. Tada aš tau padovanosiu savo

minkštas, švelnias, vilnones peles, ypatingos rūšies peles - muzikalias ir lunatikes. Man jų nebereiks, nes pianinas jau bus sugrauztas, ir nemiga taps kasdieninė duona. Ir tau bus įgrįsė sektis ir užmušinėti. Tu pasilimsi mano nera - mias lunatikes amžinam atminimui. Nes ir tu peles jau mylėsi taip, kaip mylimos aukos.

PILIES SKERSGATVIS

Tirpsta sniegas senamiesčio skersgatvy. Šlapių šešėlių šlamėjimas glaudžias prie grindinio. Ankstyvas atodėkis, ir tu atlaidus savo atminčiai. Senuos archyvuos - baltų hiacintų žydėjimas.

Krinta ir krinta lašai nuo stogų, karnizų, palangių. Ir mano juoda skara sudrėksta. Kažkas spaudžia ir spaudžia seno rojalo klavišą. Kartojamas garsas švarus ir grynas. Lyg jaunas Šopenas siaurom gatvytėm praeitų, rinkdamas lašą po lašą į mažą krištolo indą. Barkarolės, etiudai iš silieja skersgatvių kreivėmis, Mažorinis garsas. Mano senamiesčio skersas.

Paliesiu ranka pulsuojančią drėgną smilkinį. Sunku ir vėl patikėti.

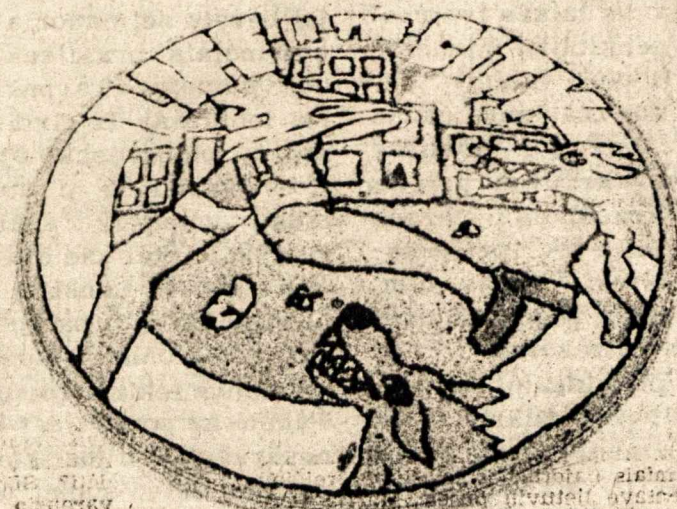
Vasario druska išaižėtoje sienoje nusėda. Balti hiacinčiai. Žydi pernykščiai tavo laišakai. Atodėkis.

RIMAS T. VISGIRDA

Gimė 1942 m. Kaune. 1973 m. baigė Washington State U-tą, Pullman keramikos skyrių, MFA laipsniu ir tais pačiais metais pradėjo dėstyti keramiką ir skulptūrą Millikin U-te, Decatur., Ill.

Apie save ir savo kūrybą šitaip kalba:

"Menas yra gyvenimo būdas, kuris reikalauja esminio sąžiningumo iš dailininko ir jo aplinkos. Pagrindas mano kūriniam yra asmeninio pobūdžio, o mano kūryba yra abstrakcija visų tų dalykų, kurie mane daugiausia žavi ir intriguoja. Mano pagrindiniai interesai yra baurumas - grožis ir santykis tarp Rytų filosofijos ir Vakarų ideologijos. Aš stengiuosi suprastinti formą ir pakelti daikto grožį liniją ir spalvą. Mano mėgstamiausias užsiėmimas yra mano būvis, o specifiniai interesai keliąsi gyvenimui tekant.

Miesto gyvenimo medalionas, šamotas, 25cm

Rimas T. Visgirda nuotrauka: Marianne Kenady

Šiuo metu man patinka seni automobiliai, Art Deco, slidinėjimas, greitas važiavimas, keliaraiščiai, nailono kojinės, memorabilia, elegantiškumas, kelionės, turgūs, kuriuose parduodami naudoti daiktai ir senienos, "The Ro: Rocky Horror Picture Show", Tanya Tucker, pin-ups, ir daug, daug daugiau".

ANTANAS TOLIS

MIRTIES KOLONA

(tėsinys)

Karmėlava. Visi ūkininkų pastatai tušti, nematyti nė vieno gyventojų, tik vien rusai plėšikavo pilnu įkarščiu. Nežmoniškai skubėdami, krovė viską, ką tik galėjo sutalpinti, į savo sunkvežimius ir į pagrobtus ūkininkų vežimus. Šautuvų buožėmis išlauždami užrakintas ūkininkų trobesių duris, o kur durų neįveikdavo, išmušdavo langus ir pro juos sulipė vidun, mesdavo į kiemą viską - drabužius, maisto produktus ir net baldus. Kieme, begrobstydami išmestus pro langą daiktus, draskėsi tarpusavy, stumdami vienas kitą, it alkani šunys dėl pamesto jiems kaulo. Staiga vienas iššoko per langą, paskui save tempdamas didžiulį ryšulį ir dar kažką pailgą, susivyniojęs į margą skarą. Iššokęs, tuojau buvo kitų apstotas. Atsisėdęs ant ryšulio, iškilmingai išvyniojo "grobį" iš skaros. Tai buvo Jėzaus Širdies didoka statula, Nelyginant eržilų kaime, sužvengė bolševikai, pamatė dailiai padarytą statulą, šlykščiai tyčiodamiesi iš jos, darydami įvairius baurius juokus. Paskui, pastatę statulą ant šulinio briaunos, iš toliau ėmė uoliai iš šautuvų ir naganų į ją šaudyti.

Vėl truputį prasiivalė kelias, ir mūsų autobusas vėl galėjo keletą šimtų metrų pirmyn pravažiuoti. Žvilgtelėjau į draugus. Jie, nors atsargiai, bet atydziai seka aplinką ir autobuse esančius čekistus, spręsdami, ką gero žada mums Karmėlava. Kolona vėl važiuoja pirmyn. Karmėlavą jau pravažiavome. Pastebėjau, kad visi lengviau atsiduso. Ties Jonava pastebėjau abiejose plento pusėse rusų padegtus ūkininkų viensėdžius, kurie spragsėdami skendo liepsnos liežuviuose, niekeno negesinami. Ir kas gi galėjo juos gesinti? Jų savininkai daugiausia buvo aukos birželio penkio-

4 psl.

liktosios, o kurie buvo likę, tie pasislėpė su šeimomis miškuose, palikdami likimo valiai visą sunkių darbų įgytą turtą, o jų namuose siautė Kremliaus išauklėti banditai, viską plėšdami, vogdami, o ko nepajėgė su savimi pasiimti, tą ug-nimi naikino vietoje.

Važiuojame vis pirmyn. Jau ir Jonava matyti kitame Neries krante. Nors jau vėlokas rytas, bet miestelis lyg išmiręs, jokio civilių žmonių judėjimo nematyti. Privažiuojame didįjį tiltą per Nerį, o čia susigrūdimas lyg kermošių, kiekviena kolona stengiasi kuo greičiausia patekti į dešinįjį Neries krantą, todėl mūsų kolona gavo ilgokai pailauti.

Karšta, tvankumu persisunkusi diena. Saulė, sparčiai kopdama aukštyn, negailestingai įkaitino autobuso stogą ir sienas. Troškulys beširdiškai kamuoją visus kalinius. Išdžiuvę gomuriai, iki kraujo sutrūkinėjo lūpos.

- Gerti... - kažkas iš silpniesnių paprašė.

Staiga vienas iš čekistų atsiskuko į prašantį ir dūrė nagano vamzdžiu ištroškusiui į lūpas, ir jis tuojuos apsi-pylė krauju.

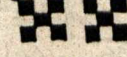
- Aš tave, svolač! au, tuojau taip pagirdysiu, kad tu nė pagalvoti apie vandenį nenorėsi! - suriko.

Čekistai, pastebėję kad mus kamuoją nežmoniškas troškulys, lyg pasityčiojimui pasiėmė savo baklages ir, nūgėrę po gurkšnį, likusį vandenį pamažį pylė ant žemės su ironija žiūrėdami į ištroškčius kalinius, kurių blizgą žvilgsniai buvo godžiai nukreipti į pilstomą ant žemės vandenį. Nenoromis išdžiuvusiais liežuviais vilgėme krūvi - nai sutrūkinėjusius lūpas.

- Ponaičiai, gerti užsimanė! Mes juos netrukus taip girdyti pradėsime, kad jie nežinos, kurį galą gerti! - šaipydamasis išmetinėjo mūsų autobuso vyresnis čekistas.

Sujudėjo pirmosios mūsų kolonos automašinos, o po jų ir mes. Važiuojame per tiltą. Stengsiuos įžiūrėti Jonavos namų tarpe mano dėdės namą, bet po jo tik dalį matau - pora kaminių ir truputį čerpėmis dengto stogo. Ir vėl prisiminimai. Čia praleisdavau laimingas ir linksmas kūdikystės ir vaikystės vasaros dienas, čia žuklaudavo - me su pusbroliais Nery, o ten miškuose, nerūpestingai šukaudami, skynėme lazdynų riešutus arba rinkome grybus.

.....

Autobusas staigiu posūkiu nukrypsta Ukmergės link. Su ašaromis, besiveržiančiomis pro dubusius akių vokus, vos girdimai prašnibzdėjau:

- Sudiev ir vaikystė, ir nerūpestingi žaidimai, ir viskas, viskas...

Geroką kello galą pravažiavus, staiga pasigirdo spie-giantis šauksmas:

- Lėktuvai!

Automašinos sustojo plento vidury. Visi čekistai iššoko iš jų ir sugulė paplentėje, užsimaskuodami žolėje ir krūmuose, atstatę į mus parengtus šauti šautuvus. Kiekvienas mūsų bandymas išeiti iš autobuso būtų atnešęs mir-tį mums. Pasigirdo baisus vokiškų lėktuvų staigimas ir kulkosvaidžių kulų lietus. Lėktuvai puolė vienas po kito išilgai plento, smarkiai apšaudydami plente susigrūdusią automašinų ir vežimų masę. Sukritome ant grindų ir slėpėme galvas, lyg kurapkos, jaučiančios pavojų, po suolais, bet ir taip negalėjome apsisaugoti, nes autobusas kalinių buvo pergrūstas. Mirtis dvelkė iš visur, iš oro ir žemės: čia negailestingai puolantieji vokiečių lėktuvai, o čia vė saulėje blizgą tiesiog į mus atkreipti čekistų ginklai.

Puolimas tęsėsi neilgai ir mūsų kolona vėl pajudėjo pirmyn.

.....

Mūsų kolona ypatingai skubėjo, todėl po vidurdienio pasiekėme Vilnių. Čia irgi chaosas: žmonės laksto su visokiais ryšuliais, vaikai gatvėje verkia, pasimetę nuo tėvų. Vieni bėga, viską palikę, kiti naudojasi proga - vagia ir plėšikauja. Mūsų kolona įvažiavo į NKVD būstinės kiemą. Čia matėsi rytmetinio bombardavimo pasekmės. Dalis čekistų lizdo sugriauta ir po griuvėsiais palaidota daug iš jų. Kelių net kojos iš po plytalių krūvos kyšojo. Po kiemą šen ir ten bėgiojo čekistės su perkabintais per petį pirmos pagalbos krepšiuokais. Visur panika.

Dėl mums nežinomų priežasčių Vilniuje išbuvo gan ilgą laiką. Stipriausios sargybos saugomi, neturėjome teisės nė truputį pajudėti. Kojos ir rankos pasidarė bejausmės - nutirpo. Pastebėjus ką nors sujudant, čekistas be pasigailėjimo smogdavo buože krūtinėn. Todėl, bačiausių kančių kamuojami, tūnojome, lyg stabo ištikti.

(bus daugiau)

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

MARIJOS PEČKAUSKAITĖS-ŠATRIJOS RAGANOS ŠIMTASIAS GIMIMO METINES MININT

Visas Lietuvos nacionalinis judėjimas, išryškėjęs nuo „Aušros“ (1883–1886 m.) laiku, turėjo valstietišką charakterį. Juk tas judėjimas įgavo plataus masto po 1863 metų reformą, kada valstietiai ekonomiskai atkuto ir pradėjo savo vaikus leisti į mokyklą. Šie valstietiškos kilmės pirmieji švietuliai, kaip jie patys save vadino, tėvynės mylėtojai šaukė prisidėti prie nacionalinio judėjimo ir bajorų luoma kuris Lietuvoje buvo nutautęs. Ir po žemės reformų dvarai dar sudarė didelę ekonominę jėgą Lietuvoje, nes jiems buvo palikta stambi nuosavybė, miškai, servitutai. Pagal istorikų statistiką, Vilniaus gubernijoje liko dvarininkų rankose 44% žemės nuosavybės, Kauno gubernijoje – 45%, Suvalkų gubernijoje tik apie 24%. Dvarai buvo apsišvietę, juose kaupėsi grafi architektūra, parkai, senos bibliotekos, vertingiausio meno rinkiniai, muzika, etika. Nenuostabu, kad valstietiškieji patulėti ir dvarų židurį su galėsčiu ir tam tikra romantika. Maironis dainavo:

Kaip puikūs tavo dvarai, tėvyne,
Baltai iš sodų žalių bekysai!
Tik, brangia kalbą tėvų pamyne,
Jie mūsų širdis mažai ką riša.

Pesdami atgimimo epopeją, lietuvių rašytojai (Maironis, Vaižgantas būtinai įtraukia bajorus į nacionalinio judėjimo srovę, rodo juos atgimstančius, veikiančius drauge su valstietiais. Ar iš tikrųjų taip ir buvo? Ar grįžo Lietuval bajorai? Vaižgantas į šį klausimą taip atsako: „dalis, ypat smulkieji bajorai pajuto istorinį savo uždavinį eiti su liaudimi, iš kurios ji nebuvo išrauta...“ Jį drąsiai ir lietuviškai atkaltai emė grįžti atgal į liaudies lietuviškumą, tuo pačiu silpnindama lenkiškąjį elementą Lietuvoje“. Ir toliau išvardina apie 43 bajoriškas šeimas, kurios grįžo Lietuvoje (Vaižgantas rašė 19 t. 86 pusl.). Tarp tųjų bajorų turime ir visą eilę rašytojų, kurie savo kūryba gausiai papildė ano meto neturtingą grožinę literatūrą, davė savo tematiką jai įvairumo, netgi savito stiliaus. Tokios mūsų rašytojos, kaip M. Pečkauskaitė-Šatrija Raganas, S. Ivanauskaitė-Lazdynų Peleda, G. Petkevičiūtė-Bitė, nepaprastai aktyviai veikla gražino gimtąjį kraštą, baigė bajorų luomo skolą. Būdinga, kad ir lietuvių kultūros darba pagal tradiciją daugiausia įsijungė žemaičiai bajorai. Juk žemaičiuose veikė lietuvių Gedimainiai, Rostkos, Stanevičiai, net didikai Ogniskiai.

Pečkauskas Vaižgantas kildina iš Baltarusijos. Atėję į žemaičius, susigimėdavę su vietiniais bajorais ir už šios greičiau sistorientavę lietuvių pusėn. Marija Pečkauskaitė gimė Medingenuose 1877.III.8 (dabar: Plungės rajone). Augo Labūnavos ir Užvenčio dvaruose (Kelmės rajone). Labūnavos Pečkauskų namuose, kur augo būsimoji rašytoja, greta buvo kalbama ir lietuviškai, ir lenkiškai. Vaižgantas, tyrinėjęs rašytojos kildikystės aplinką, sako: „žemaičių kalba jai lygiai įsimta tėvų kalba, kaip ir lenku. Iš pat mažens tegirdėjo žemaičių pasakas, žemaičių dainas, visą jų folklorą; visu tuo praturtino savo sielą ir vaizduotę. Tat Marija P. yra mūsų kultūros, ne kieno kito padaras, grynai mūsų žmogus; nes mažystės sritis ir jos dvasia išpaudžia ypatingą žymę visame žmogaus būde. Jos nebešildilo kitos kultūros, kurių vėliau žaunama. Jos namai jautė visus gimtojo krašto reikalus, skaitė draudžiamą spaudą. Visą jaunystės namų atmosferą rašytoja pavaldavoja „Viktučių“.

Viena bajorė pataria motinai sudeginti lietuviškas knygas ir neduoti dukteriai skaityti, kad neužtrauktų šeimos kokios apkalbės. Motina į tai atsako:

„As neturiu tokių baisyų norų. Priešingai, džiaugiuos, kad mano dukrė mokosi savo tėviškos kalbos...“

„Bajorė mano sapes prideda: „Nesiliauju dekaruotus Dievui, kad man davė tokių tėvus. Didėnė dalis mūsų dvarininkų nekėlė „litvomanų“ ir yra labai priešingi lietuvių judėjimui. O mano tėveliai kad nors žodį pasakyti prieš tai. Mama gerai supranta visa nauda ir svarbą to jauno kilimo, pripažįsta jam tiesą ir visur išreiškia savo palankumą. Tėtūsis neutralizuoja biogai nekaltą, tik bijo, kad manęs nepažintų rusai...“

Jauna Marytė namuose buvo labai mylima ir lėpinama, namų mokytojų mokoma. Tik penkioliktus metus eidama, 1892 m. įstojo į Petrapilio lenkišką mergaičių gimnaziją, tačiau Petrapilio oras netiko jos sveikatai, ir grįžusi namo, čio toliau gimnazijos mokslą, padedant ištarnu mokytojams. Iš jų išmoko svetimų kalbų ir muzikos.

Tėvas, būdamas silpnas ūkininkas, nūgyvendino Labūnavos dvarą, tat persikėlė į nuomojamą Užvenčio dvarą. Čia Marija susitiko su užventiškiu moksleiviu Povilu Višinskiju, kuris paskatino ją, kaip ir Zemaite, rašyti. Užventyje 1894 m. susitiko su kurt. Kazimieru Bukantu, atvažiudavo daktaras Domininkas Bukantas ir šiaip studentai. Tarp šitų švietuliu jį sudaro medžiagos susipratusių lietuvių paveikslams „Viktučių“ nupiešti.

Marijai Pečkauskaitėi
- Šatrijos Raganai
pagerbti koplyčia
Židikų kapinėse.
Koplyčia
pastatyta
1940 m.

Mokydamasi namie, Marija išsaugojo savo sveikatą, kai tuo tarpu jos broliai, silpni iš prigimties, eidami mokslus miestuose, jauni išmirė. Tik trumpam laikui buvo ji išvažiavusi į bitininkystės kursų Varšuvoje (1896 m.). Grįžusi įsteigė bityną ir emė ūkininkauti. 1898 m. mirė tėvas. ūki išlaikyti pasidarė sunku. Sauliuose mokėsi brolis Steponas, o antras – Vincas ruošėsi stoti į gimnaziją. Juos išlaikyti buvo nelengva. Tat abi su motina likvidavo ūkį ir persikėlė į Šiaulius gyventi. Marija davinėjo privačias pamokas arba mokytojavo bajorų šeimose. 1900 m. mirė Sauliuose vyresnysis brolis Stepanas, septintosios klasės gimnazistas, nepaprastai gabus berniukas, smulkintinkas. Marija, anot Vaižganto, jį mylėjo be galo, be krašto. Tai buvo sunkus smūgis. Brolį vėliau rašytoja pavažiavo „Senam dvarė“ Nikos vardu.

Iš moksleivių šalpos draugijos „Motinė“ gavusi stipendiją, 1905 m. Marija išvažiavo į Šveicariją. Tenai Ciuriche studijavo pas garsų profesorį Fr. V. Foersterio pedagogiką. Paskui persikėlė į Friburgo universitetą. Šveicarijoje būdama, parašė jaunimui pamokomąjį veikalėlį – „Vincą Stonį“.

Grįžusi iš užsienio, besiversdama knygų prekyba Vilniuje, rašytoja išlaikė namų mokytojos egzaminą. Svetimto draugija „Žiburys“ pakvietė 1909 m. į vestį pirmąją mergaičių lietuvių progimnaziją Mariampolėje. 1910 m. mirė brolis Vincas, eidamas agronomijos mokslus, jau pasireiškęs visuomenine veikla ir spaudos darbu. Iškilus Pirmajam pasauliniam karui, Mariampolės progimnazija, kelias į Trakus, o paskui į Rusijos gilumą. Rašytoja liko Židikuose globoti motiną ir seserį. Motina mirė 1915 m.

Po Šveicarijos studijų Marija emė populiarinti pedagogikos mokslus, gausiai spausdindama straipsnius tuo klausimu, versdama į lietuvių kalbą Fr. V. Foersterio veikalus, užpildydama pedagoginių straipsnių ir vaizdais periodinė spaudą. Už nuopelnus auklėjimo srityje Lietuvos universitetas 1928 m. pripažino rašytojai garbės daktaro laipsnį. Mirė vištos tautos gerbiama rašytoja savo pamėgtame Židiku miestelyje (Mažeikių rajone) 1980 m. liepos mėn. 24 d.

Auklėjimas ir mokykla buvo mėgiamausia rašytojos darbo sritis, kuri, kaip rodo jos dienoraščiai, vadenosios net jaunatvės sapnuose. Auklėjamosios mintys aiškiai išryškėja ir jos grožiniuose kūriniuose. Žymia dalį užima tokie kūriniai, kur autorė skleidžia patriotines idėjas, propaguoja tautinį demokratizmą bajorų tarpe.

„Viktučių“ – žymus rašytojos kūrinys. Čia veikia jos tėvai, kaimynai nutautė bajorai Butautai, kaimo žmonės, maždaug P. Višinskio tipo studentas pozityvistas susipratęs lietuvis Jonas, daktaras Antanas, tikintis katalikas. Tarp daktaro Antano ir Viktučės užsižėgza meilė. Viktučė – tai ideali bajoraitė: dora, darbšti, teisinga, paprasta. Ji išsida muzikės karjeros, kad padėtų tvarkyti tėvų ūkį. Ji moko liaudi skaityti ir rašyti, kad palengvintų jos gyvenimą. Švietė žmones reiki tik gimtąja kalba. Gražiai bajoraitė Viktučė motyvuoja, kodėl ji turi mylėti savo kraštą: „Lietuviška kalba užmirsta, neišlaivina, nėra jokios lietuviškos literatūros, bet ar dėl to turime jos išsilaikyti? Sūnus, apsisėdamas sergančią, su vargusia motina, daro didesnę nekystę, kaip apsisėdamas ja laimėjė. Mūsų tėvai paklydo, pametę savo kalbą; mūsų pareiga atitaisyti jų klaidas“.

Kaip Viktučė sekintas bajoraitės pavyzdys, tarp daktaras Antanas lietuviu inteligentė idealas. Autorė satyriškai piešia nutautusius bajorus Butautus.

Jie – tuštoliai, pasipūtę, niekina lietuvių kalbą.

„Vincas Stonis“ – kūrinys, skirtas valstietiams samoninti ir juos pamokyti. Vincas, nogačėdamas net perskaityti tėvo laiško iš Amerikos, pasiryžta mokyti. Gera dvaro panelė pamoko jį ir kitus kaimo vaikams skaityti ir rašyti. Vincas įkalbina tėvą grįžti į tėvynę. Tėvas sugrįžęs praturtėja, o Vincas pats ruošiasi likti mokytoju.

Lietuviškumui ugdyti autorė šiame apsakyme įterpia ir istorinių vaizdų apie Vilniaus iškūrimą, apie Vidėvutą ir Birutę, apie Gyvilę ir Pareivį, apie Pilėnų kunigaikštį. Apibendrinant, ji kaimo jaunimą nori matyti pamėgusiu mokslą, mylinčiu savo tėvynę, darbštu, teisingą, prisiršusį prie tėvės.

Apsakyme „Dė tėvynės“ rašytoja satyriškai vaizduoja Lietuvos dvarininkus, kurie dar norėtų sulaukti, anot Maironio, naują kilmą Lietuvoje. Tie dvarininkai, užsiklėndę unijos tradicijose, nebenuvokia, kad nacionalinis atgimimas žengia sparčiais žingsniais į priekį, kad vadinamoji litvomanija ima plisti net bajorų tarpe. Aišku, kad rašytoja, vaizduodama dvarininkus, smerkia juos tik už lietuvių kalbos

niekinimą, už užsidarymą svetiname kilaite, bet nei čia, nei kitur nerodo jų kaip darbo žmonių išnaudotojų. Tai nereiškia, kad ji yra abejinga socialinei skriaudai. Kai kuriuose apsakymuose visą dėmesį atkreipia į skurdų darbininkų gyvenimą („Sulaukė“, „Lemta“, „Adomienė“).

Vaikų gyvenimą Pečkauskaitė vaizduoja apsakymuose: „Is daktaro pasakojimu“, „Pasitaikė proga“, „Vaikai“. Ji išvalgia piešia vaikų psichologiją. Vargas, socialinė skriauda neretai sužlugdo vaikų troškimą šviestis, likimo lemtis skina ypac daugiausia žadančius želmenis. „Irkos tragedijoje su giliu ir vaikų psichikos išjautimu vaizduojami mažos mergaitės išgyvenimai, beieskant meilės pas išsiskyrusius tėvus.“

Po pirmojo pasaulinio karo Pečkauskaitė dar parašė simbolinę dramą „Paučius“, subtilios, mistiškos meilės apsakymą „M. Irenija mergelė“ ir, anot V. Mykolaitis-Putino, didžiausią, įdomiausią ir tobuliausią apsakymą „Senam dvarė“. Tat nūrisi šia paskutiniąja apsakymą aptarti: koks detaliau, „Senam dvarė“ – autobiografinio pobūdžio kūrinys, kuriame pavazduojama gyvų bajorų tipų ir šiaip dvaro aplinkos žmoniu. Literatūros istorija šia apsakymą aukštai įvertina kaip kultūrinį anu laikų dokumentą, supažindinantį mus su autentiškais Lietuvos bajorų būdais. Visas šis dvaro gyvenimas stebimas pro jaunuos mergaitės Irenės akis, ir tai visiems vaizdams suteikia lyriškumo, jaukumo ir šilumos.

Centrinis mergaitės dėmesio asmuo-mamatė, dar vienas teigiamas bajorės paveikslas. Ji demokratė, susipratusi lietuvi, liaudies švietėja, vargingųjų šelpėja, švelni esybė, romantiškė tikraja to žodžio prasme, jautanti gyvenimo trumpumą, efemerumą, neišvengiamą žengimą į mirtį.

Muzika ir religija – jos didžiausia paguoda.

Visi kiti apysakos veikėjai tu ar kitu būdu priešpastatomi švelniam mamaitės paveikslui. Tėvas Liudvikas vis užimtas ūkio reikalais priekaištuoja mamaitę už jos nepraktiškumą, nes joje neranda sau taktininkės, būdo paplūymo. Matyti, ir jam daug ko trūksta praktinėje veikloje.

Su humoru piešiamas Boletis juokingų papročių senukas, mėgstas knygas ir pamaldus. Jis kalba lenkiškai, bet myli lietuvių kalbą, jautiasi savo krašto pilietis, bajorus, neigiančius Lietuvos savarankiškumą vadina koronaižais.

Visi kiti bajorai laikosi senoviskai lenkiškų tradicijų, ir juos rašytoja vaizduoja su pašaipa kaip pasipūtusius, smulkmeniškus, juokineus. Antai, iš Vilniaus atvažiavęs Boleslovas bijo medžioklinį šautuvą paimti į ranką ir šauna užsimerkęs, o grįžta iš medžioklės laimėtoju, kas už jį Liudvikas nusauna stirna.

„Senam dvarė“ matome ir vaikų: Irenę, Niką, Jonelį. Jie visi švelnūsiai. Juos, išskyrus Irenę, pakas mirtis dar jaunus. Tą nuojautą vaikais išgyvena viena vakara susisipietę aplink mamaitę jaukiamie glimtinės lizdely. Mamaitė tada kalbėjo apie senųjų mirtį, pastebėdama, kad tenka kartais ir jaunims mirti. Tuo tarpu antrame kambario gale kažkas stipriai pababėno ir langa. Visi nubėgo pažūrėti. „Už lango juodavo naktis, nieko nebuvo matyti nei girdėti.“

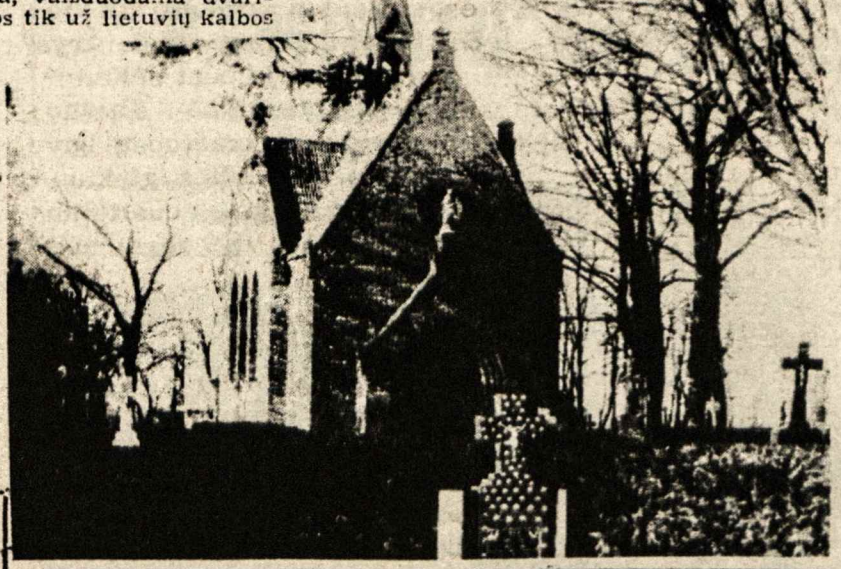
„Kas čia buvo? Kas čia buvo? – klausė mamaitė neramiai. Jos akys-mačiau sopulingai išgasti. Koks tai buvo? – ženkla Gal tai, barškina, likimas, kaip Beethoveno Likimo simfonijoje...“

Užbaigia vaizdą ir prabėgęs. Praėjai ir tu, o motin mano, ir dautas išlekusi iš lizdo. Bet pirmiau dar išlekė paukšteliai. O lizdely vesulas sudraske...“

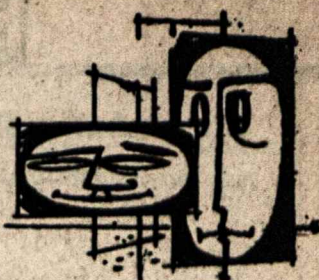
V. Mykolaitis-Putinas apie apysaką „Senam dvarė“ apibendrina šiais žodžiais: „Apskritai, visa šita grafi, subtili, lyrinė niuansų pilna Pečkauskaitės apysaka apie senąjį dvarą yra tarsi ne vien jos, bet ir visos mūsų mirštančios bajorijos gulbės, giesmė. N. be reikalo visa „senojo dvaro“ melancholiška paskutiniuose knygos puslapiuose susikaupia į šurpų mirties naujaitimą. Jau nebesamos „namatės“ prisirnimas po daugelio metų guodžia Irenę širdį nebe žemiškos laimės viltimis“.

Mirtis išsivynė ir kilnios, Lietuval geri linkinčios Pečkauskų šeimos jaunąja karta. Tik vienai Marijai buvo lemta atidirbti, kaip ji pati sakė, už senas bajorijos skolas. Ji apastalavo bajorų tarpe ir be abejoj, ne viena įsamoninio, sudemokratinio, atlievumo. Šiaip ji liko ištikima bajorų luomo atstove, ribos tarp bajorijo ir liaudies nenaikino, nerodė, kaip Lazdynų Peleda, konflikto tarp dvaro ir kaimo. Ji kūrė lietuvišką bajorišką literatūrą, kuriuos taip gausu Lenkijoje, Rusijoje ir kitur, o taip mažai buvo Lietuvoje.

Ji ugė ir visoje tautoje kilnius jausmus, auklėjo, moko visko, netgi bitininkystės, kai šviečiamosios, pamokomos literatūros bavo dar taip mažai.

KREIVI VEIDRODŽIAI

ODĖS DUPEKSIUI:

(Tąsa)

Duplekso Akys

Kai grįžtam iš "showerių" ar vardinių prisivilgė,
Ir nuovargį jaučia kinkos,
Duplekso langai mums širdį pildo jaukumo ilgesiu,
Jie gatvių sankryžoje mus pasitinka,
Kaip tarp mūsų paklydusios plaštakės,
Kaip mylimosios akys.

Bet kai saulėlydy jie tviskėtimai
Ir ugnim žaižaruoja, kraujuoti, įkaitę,
Jie- akys teisėjo, skaitančio mirties sprendimą,
Akys slibino, ryančio karalaite.

(b. d.)

N. Kvietinskas - McKwlethins

SVEIKATA

Emphysema šiandien yra pašalinimas skreplių, kurie labiausiai besiplečiantis liga ir susirgimų skaičiumi randa antroje vietoje po širdies ligų. Ji daugiausia paliečia žmones tarp 45 ir 65 amžiaus metų ir susirgimai šia liga kas kart didėja. Kai pav. 1962 metais privatūs gydytojai turėjo 151.000 pacientų, tai jau 1966 jų buvo 414.000.

Emphysema dažnai pasireiškia vidutiname amžiuje, bet dažniausiai šeštame ar septintame amžiaus dešimtmetyje. Liga yra neužkrečiama sukelianti aukšto laipsnio nedarbingumą, o galop ir galutiną nedarbingumą.

Kaip priežastis arba šios ligos sukelėjas yra laikoma

Taip pat, minėta institucija prie Nebraskos universiteto nustatė, kad žymiai geresnės yra gydymo pasėkos, kol ligonis dar dirba. Gi kai pasiekia tokių laipsnį, kad dirbti visiškai negali ir pereina Social Security pašalpos stovį, pasireiškia žymus energijos nuosmukis ir valios stoka kovai su liga.

st.catharines

Ramovės Gegužinė

LVS "Ramovė" Niagaros Pusiasalio skyriaus tradicinė gegužinė įvyks š. m. liepos 16 d. Vinco Biellūno Soddyboje. Niagaros Pusiasalio ramovėnai jau 23 metai aktyviai veikia: kas metai suruošia kariuomenės šventes, gegužines ir t. t. Kol kas renginiai yra sekmingi ir išgauto pelno paskiriama tauatiniams ir kultūriniams reikams. Be to, yra prigijusi tradicija lankyti sergančius skyriaus narius bei narių artimuosius, kuriems ta proga išteikiama ir simbolinė dovanėlė. Mirus "Ramovės" nariui, nuperkamas gėlių vainikas, o vėliau prie kapo įsmeigiama lietuviška vėliava. Kas metai kapų lankymo dieną "Ramovės" valdyba, kartu su ramovėnais ir mirusių artimaisiais aplanko kiekvieno mirusio ramovėno kapą ir radus nublukumos gydymas? Labai paprasta: tai. Svarbiausia yra kasdien

Nukelta į 8 psl.

Emphysemos padariniai nepagydomi joku gydymu, bet yra galimas ligos efektingumo sušvelninimas iki tokio laipsnio, kad ligonis gali grįžti į normalų gyvenimą ir net dirbti, o tai priklauso nuo galimai ankstyvesnio ligos nustatymo ir gydymo. Prie Nebraskos universiteto medicinos fakulteto yra įsteigtas "Regional Chest Center" ir per šią įstaigą laike 18 mėnesių iš 7 valstijų perėjo apie 400 emphysemos ligonių. Kiekvienas iš jų tenai išbuvo po 24 dienas, kur jie buvo nuodugniai ištyrti ir apmokyti patys, o kai kurių net ir jų šeimos nariai, gydymosi būdo, nes gydymą si turi praveisti namuose mirusių artimaisiais aplanko kiekvieno mirusio ramovėno kapą ir radus nublukumos gydymas? Labai paprasta: tai. Svarbiausia yra kasdien

Jon's Photo Studio
2680 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.
PORTRETAI · VEDYBOS · KRIKSTYNOS
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
TEL. 525-8971.
T. Laurinaitis

W. LAPENAT
GENERAL CONSTRUCTION REG'D.
79 Woodfield Drive, Ottawa, Ont.
• PRIVATI INDUSTRIJŲ IR KOMERCINĖ STATYBA,
darbų atlikimas sėkmingai ir prieinamomis kainomis.
• Engineering & designing patarnavimas.
• IN-GROUND Swimming Pool statyba (10 year warranty).
TEL. (613) 225-4001

A A A
JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS;
BET JEIGU GERI IR MATAI, KAD GERIMAS IMA
NAIKINTI TAVE PATĮ, TAVO IR TAVO ARTIMŲJŲ
GYVENIMĄ IR NORI NUSTOTI GERTI -
ATEIK PAS MUS. MES GALIME
TAU PADĖTI.
LIETUVIŲ (ALCOHOLICS ANONYMOUS) A.A. GRUPĖ
(Lithuanian A.A. Group)

susirenka kiekvieną trečiądienį, NL redakcijos patalpose (7722 George Street, LaSalle, Que.) 8 v.v. Susirinkime kalbama lietuviškai. Jie atviri visiems, ieskantiems pagalbos. Atėjęs pas mus - nebebūsi vienas. Jei nori daugiau informacijų skambink:
Leonui G. 366-2548 (namu) arba 489-5391 (darbo tel.),
Juozui S. 631-6834, Henrikiui N. 277-7868.

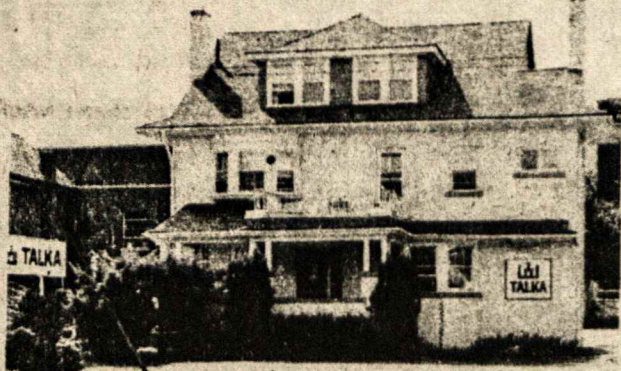
CFMB LIETUVIŠKA RADIOJO PROGRAMA
RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11,30 iki 12 val. nakties.
PROGRAMOS VEDĖJAS
L. Stankevičius, 1053 Albalen Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

PRENUMERATA \$ 10.00 metams ir \$6.00 pusei metų.
KELEIVIS
PUBLISHING COMPANY
TEL. 268-3071
PUBLISHERS OF THE LITHUANIAN WEEKLY SINCE 1905
636 EAST BROADWAY • SOUTH BOSTON, MASS. 02127

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

"TALKA"

830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta. Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Kapitalas — virš \$10,000,000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
santauks 7½%
term. depozitus 1 m. 8¾%
term. depozitus 3 m. 9¼%
pensijų fondas 9%
IMAME UŽ:
asmenines paskolas 10%
nekiln. turto pask. 9¼%

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVUI "TALKA"

REIKALINGAS TARNAUTOJAS PASKOLŲ REIKALAMS (Loan Officer), mokantis lietuvių kalbą, noris dirbti finansinėje srityje su galimybe progresuoti darbe. Atlyginimas pagal turimas kvalifikacijas ir susitarimą.

Prašymus siųsti "Talkos" valdybos pirmininkui J. Krištolaitis, 830 Main St. E., Hamilton, Ont. L8M 1L6.

SLA 72 Kuopos gegužinė

Šioje vietoje jau buvo rašyta, kad Hamiltono SLA 72 kuopa liepos 23 d. rengia išvyką — gegužinę. Gegužinė rengiama jau daug kam žinomoje ir mėgiamoje vietoje — A. Podoskio sodybos parke, prie Paris miestelio. Čia atvykę gegužinės dalyviai galės ramiai pailsėti gausių medžių pavėsyje, įkvėpti gryniausio ir šviežio oro pilna krūtine (čia nėra arti aukštų įmonės kaminų), pasiklausyti įvairios muzikos garsų, kurie bus girdimi visame parke. Šalia įvairių malonumų ir staigmenų, čia bus galima pasinaudoti šviežiu maistu, čia pat pagamintu prityrusių šeimininkių.

Svarbiausias šios tradicinės gegužinės tikslas yra įamžinti Juozo Daumanto vardą, įnešant dalį gegužinės pelno į Kanados Liet. Fondą. J. Daumantas buvo partizanas (1951 m. Lietuvoje nužudytas) ir "Partizaną už Geležinės Uždangos" — knygos autorius. Šiuo tikslu yra surengta nestambių sumų piniginė loterija, kurios bilietai jau baigiami platinti, o laimikių traukimas burtų keliu įvyks gegužinėje. Rengėjai tiki, kad šis kilnus reikalas bus paremtas skaitlingu tautiečių atsilankymu. Čia at-

vykti kviečiami visi: dideli ir maži, jauni ir seni iš arti ir toli. Tad iki pasimatyti — mo gegužinėje liepos 23 dieną. Beje, kai kas dar teiraujasi, ką reiškia trys raidės: SLA. Tai Susivienijimas Lietuvių Amerikoje organizacija, kurios skyrius yra Hamiltone, vardu, trumpai SLA 72 kuopa. Tai yra formalinė draudos organizacija, kurios nariu gali būti kiekvienas tautietis nuo gimimo dienos, gavęs apdraudos polisą už minimalią sumą.

Kuopos narys

MIRTYS

Birželio 11 d., sekmadienį, miesto General ligoninėje mirė Em. Beržaitis, pensininko amžiaus tautietis. Palaidotas šv. Jono Lietuvių Kapinėse Mississaugoje, Birželio 13 d.

Liūdesyje liko jo žmona Eugenija, dukros Anelija, Birutė, Dana ir Rita, sūnūs: Ričardas ir Eduardas bei kiti giminės.

Velionies šeimai ir giminės reiškia užuojautą.

—o—

Lietuvių Pensininkų Klubo vice-pirm. K. Jurgelis gavo pranešimą iš Lietuvos, kad ten mirė ir plaidota jo žmona. Klubas jam reiškia nuoširdžią užuojautą. Zp.

popietė savuose namuose

A. LUKOŠIUS

VIENYBĖJE — GALYBĖ

Tai nepaprasto reikšmės visos žmonijos gyvenime turintis posakis. Jis į šių dienų gyvenimą ateina kartu su mumis, taigi iš gilios praeities.

Kas, kur ir kada pirmą kartą šiuos magiškus žodžius panaudojo, pagaliau nėra jau taip svarbu. Tikima, kad ir žiloje senovėje jau buvo suvokiama jų tikroji prasmė ir paskirtis, tik gal kitaip buvo išsireiškusi, negu šiandieną tais dviem trumpais žodžiais.

Visai be svyravimų galima tvirtinti, kad šie žodžiai, tarytum koks magnetas, traukia į save, darosi labai reikšmingi, įgalinantys mus net didžiausius kalnus perkopti, reikalui esant juos nuversti, nusileisti į tamsias jūrų gelmes, net iki kitų planetų nukeliauti.

Nelaiminga ta šeima, grupė, organizacija ar tauta, kuri nesilaiko ar nenori suprasti šių magiškųjų žodžių gan aiškios, nedviprasmiškos sąvokos.

Niekur ir niekada žmonijos istorijoje nebuvo ko nors gero ar didingo pasiekta šio posakio nesilaikant. Tai šventa ir nedalomą tiesą, visų patirta, išbandyta, tūkstančius kartų iškalbėta, paprastai ir visiems suprantama.

Ir mūsų lietuviškame gyvenime, tiek Tėvynėje, tiek ir toli nuo jos gyvenantiems, šie du žodžiai yra lemiantys ir stovi pačiame centre visų mūsų reikalų. Tai lyg koks ryškus, spalvingas kaspinas, einąs per visą sudėtingą, įvairiaspalvį mūsų lietuviškosios bendruomenės gyvenimo aprėdą.

Čia gyvendami, savoje spaudoje veik kasdieną ma-

tome įvairiausių pasisakymų šiuo mums taip rūpimu klausimu, ypač dabartiniame laikotarpyje.

Daug šaukiame, reikiame, neretai kitus dėl to kaltiname, barame, o rezultate — veik nieko iš to nepasimokiname, taigi ir nieko veiksmingesnio neatsiekiame.

Visa bėda, kad mes sugėbame matyti tik tai, kas yra, tačiau savųjų veik nepastebime. Teisybės vardan puolame kitus, reikiame kiek beįmanydami, mokiname juos nervuojamės. Atrodo, kad tik mes neklaidingi ir geriau žinome, taigi anuos norime pamokyti, nes tariamės viską geriau suprantą.

Visa tai parodo, kiek gili ir svarbi šių dviejų žodžių prasmė ir kiek menkai mes patys save bepažįstame, kiktus puldami, save vien nekaltais avinėliais ir teisųjų pusėje laikydami.

Vienybė — jei norime progresuoti — visiems vienodai privaloma, o ypač ji svarbi mums lietuviams šiais lemtingais laikais, kada visur yra sakoma, kad mūsų Tauta stovi ant didžiųjų tautų kelio, ir yra joms kliūtis.

Pasirinkimo ir čia nėra. Mums galioja ir kitas išsireiškimas: "Gyventi arba mirti".

Be vienybės, broliu, gyvenime nepertoli benukeliausi, neperdaug ko pasieksi, nedaug ką benuveiksi. Panašiai, kaip rudens vėjas lapus išsklaidys mus ir išnešios pražūčiai.

Kokių stebuklų padaro vienybė? Mums belieka tik trupučiuką pasidairyti, atgalios pasižiūrėti, šiek tiek prisiminti.

Geral dar prisimename, kaip skalčiumi negausi suomių tauta, suprasdama vienybės galią, išdrįso net didžiuliam milžinui pastoti kelią ir vieningu visos tautos ryžtu priverstė jį pasitraukti nuo jų pasirinkto savarakiško gyvenimo kelio.

Istorija mirgėte mirga nuo panašių didvyriškų atsitikimų. Panašiai buvo laimėtas Žalgirio mūšis ir visa eilė kitų heroiskų ir nuostabių darbų įvykdyta.

Yra tvirtai įsitikinusių, kada Raudonoji Rusijos Armija rengėsi žygiui į Baltijos kraštus — reikėjo tik vienybės ir ryžto: visi trys kraštai galėjo bent sėkmingai pasipriešinti. Kariuomenės tuose kraštuose buvo neblogo paruoštos, ginkluotos, patriotiškai nusiteikusios, žmonės dar gerai maitinami.

Jeigu ta, daug ką lemianti vienybė tada būtų tinkamai suprasta ir visų trijų tautų ryžtingai panaudota, greičiausiai šiandieną visai kitoks būtų Europos veidas, mūsų Tėvynės padėtis ir bendrai pasaulio reikalai bendrai, gal pasaulio reikalai...

LIETUVIŲ NAMAI

SEPTYNIŲ METŲ SUKAKTIES PROGA

Dabartiniai LN buvo nupirkti 1971 m. liepos 15 d. Keletą metų vyko statybos ir salių įrūšimas. Yra keturios salės pavadintos Lietuvos valdovų vardais: trečiojo aukšto salė — GEDIMINO PILIES MENĖ, didžioji salė su balkonu — KA-

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

8¼% už 1 m. term. dep.
8½% už pensijų ir namų planą
7% už taupymo s-tą
7½% už spec. taupymo s-tą
6% už čekių s-tas (dep.)

IMA:

9½% už asm. paskolas
9¼% už mortgičius

AKTYVAI virš 19 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupe dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario ir 532-1149 M6P 1A6

Balio Maskeliūno

ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

Tel. 251-4864 arba 251-4025 — Namų tel. 277-0814

2405 Lake Shore Blvd. West, Suite 403, Toronto, Ont. M8V 1C6

APDRAUDA INSURANCE

* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komercinių

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

1613 Bloor Street West, Toronto, Ontario

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.

2224 DUNDAS STREET W. Visais keliavimų reikalais
TORONTO, ONTARIO betkur pasaulyje skambinti.
M6R 1X6 tel. 533-3531

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DRESERIS

• Įstaigos tel. 233-3334 ir 231-2661 • Namų tel. 233-4446 •
• 3828 Bloor St. W. (Prie Kipling ir Six Point Plaza) •

ĮVAIRUS SIUNTINIAI

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą

paprastu ir oro paštu

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 1934 svarų gryno svorio. Turinie parduodami įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąlyginai ir greitai patarnaujame.

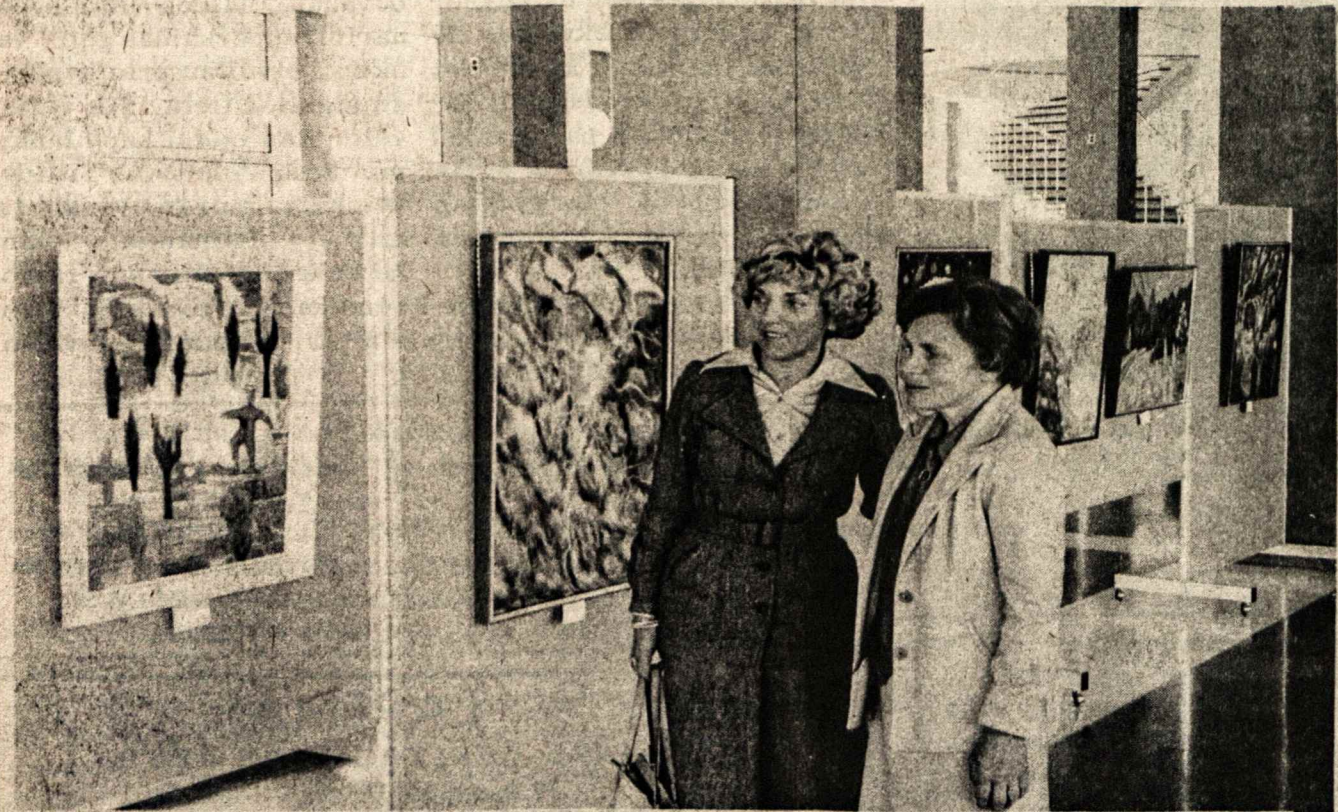
DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ Baltic Exporting Co. 482 Roncesvalles Ave.,
IŠTAIGA Toronto 3, Ontario
Telefonas LE 1-3098 Savininkai S. ir F. Janavičiai

RALIAUS MINDAUGO MENĖ, Tikslu išlaikyti LN, ketusalia didžiosios mažesnioji — ris vakarus savaitėje ruošia KARALIENĖS MORTOS MENĖ mi bingo žaidimai. Salės nuo ir žemutinė salė, kur vyksta muojamos įvairiems parensekmadienų popietės, VY — gimams. Kiekvieną savaitę, TAUTO DIDŽIOJO MENĖ. Iš ypač antradieniais, kai nėra žemutinės salės yra įėjimas bingo žaidimų, vyksta eilė į svetainę "Lokys", kuri būna atidaryta visas septynias dienas savaitėje. Virš "Lokio" patalpų randasi Toronto Kooperatyvas "Parama". Trečiame aukšte turi patalpas Toronto Lietuvių Pensininkų Klubas.

Lietuvių Namų steigėjas ir ilgametis pirmininkas Jurgis Strazdas su muz. J. Govėda ir sol. V. Verikailiu išgeria tosta solistės Juodikaitytės garbei, jai lankantis iš Vilniaus. NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Solistė Gina Čapkauskienė giedojusi religiniame koncerte Ottawoje (išvežtųjų minėjime birželio 14 d.) ir Dana Daniėnė iš Ottawos apžiūri Genės Kongelienės dailės parodą, kuri įvyko Ottawos Miesto Rotušės parodų salėje. Nuotrauka J. V. Danio.

st.catharines

TAUTYBIŲ PASIRODYMAI ST. CATHARINES

Jau 10 metų St. Catharines (manau ir visoj Kanadoj) gegužės antroj ir birželio pirmoj pusėj 2 savaites vyksta Tautybių Pasirodymai su papročiais, šokiais, dainomis, rankdarbiais ir valgiais, kurie, pasirodo, šiame krašte turi nemaža reikšmės.

Šiais metais pasirodymai Folk Arts Festival vardu prasidėjo gegužės 21 d., sekmadienį v. p. p. prie Miesto Rūmų (City Hall) oficialiu atidarymu. Jį pravedė Miesto Burmistras Roy Adams.

2 v. p. p. su programa pasirodė armėnai savo salėje. Salė nedidelė, perpildyta. Matėsi ne vien armėnai, bet ir kitų tautybių žmonės.

Armėnai patraukė dėmesį savo ant anglių kepta mėsa. Prisistatė ir visų tautybių gražuolės - jų tarpe ir Miss Lithuania - Daiva Šetikaitė. Miesto Burmistras pasveikino visų tautybių žmones, linkėdamas išlikti tokiais, kokiais esame ir išlaikyti savo kultūrą - visus savo papročius ir kalbą. Armėnų mergaitės žaliose suknelėse, pašoko savo tautinius šokius. Pranešė, kad vakare, kieme pastatyti didelį palapinėį gros orkestras, bet jo nelaukiau.

Pirmadienį, gegužės 22 d., 2 v. p. p. buvo du ukrainiečių pasirodymai: ukrainiečių ortodoksų ukrainiečių bažnyčioj ir ukrainiečių Juodosios Jūros salėje (Black Sea Hall). Užėjau į Juodąją Jūrą. Kaip ir paprastai, ukrainiečiai pasirodymuose savų entuziazmu pralenkia kitas tautybes. Gausu įvairių rankdarbių: audinių, siuviniai, mezginiai ir ypač patrau-

kia jų meniškai išmarginti velykiniai kiaušiniai. Pasirodė choras, bandūrų muzika ir tautiniai šokiai. Jie savo šokių gyvumu, ypač vyrų šokiuose parodytu miklumu, patraukia daugelio akį. Palyginus lietuvių šokius, matosi didelis skirtumas. Mūsų drabužių spalvingumas ir šokių išraiškos švelnumas yra labai charakteringas. Jų valgiai panašūs į lietuvių valgius.

Tą pačią dieną 4 val. p. p. einu pas japonus. Tik įėjus į jų paviljoną, atkreipia dėmesį pakeista augmenija: tik jiems žinomu būdu pakertamos šaknys daigų didžiųjų medžių ir po to jie auginami vazonuose, kaip kambarinės gėlės. Sakoma, jie ir po kelias dešimt metų didesni neužauga. Japonai pasirodė apsivilkę ilgais, iki kulnų drabužiais, ant krūtinės juodi, blizgantys šarvai, ant galvos tokios pat medžiagos šalmas, ant veido toks pat tinklas. Jie fechtuojasi bambukinėmis lazdomis ir vis taiko lazda sušert per galvą. Spėjau, gali būti koks kariškas žaidimas ar treniruotė. Mergaitės šoko keletą šokių su lietsargiais, vėduoklėmis, plastiška rankų išraiška. Vėliau turėjo pasirodyti džiuo ir karatė grupės, kurių aš nelaukiau.

Burmistras atsisveikino, apgailestaudamas ilgiau negalįs pasilikti, nes 5 v. p. turėjęs groti olandų orkestrą.

Talgi, ir aš pas olandus. Svarbiausia - jų labai skanios silkės. Tačiau, šiais metais jų skanių nebebuvo... Praeitais metais net vietiniame laikraštyje jos buvo paminėtos ir aprašyta, kaip jos valgomos: paimama už uodegos ir, užvertus galvą, dedama į burną. Šiais me-

tais jos nebebuvo dėmesio centre.

Meninėje dalyje pasirodė orkestras, kuriame dalyvavo ir Burmistras, juodai apsirengęs, klumpėtas, ir tautiniai šokiai. Šoka klumpėti, tai gal užtai didelio judrumo neparodo.

Antradienį, gegužės 23 d. English Club Open House - Multicultural Centre. Užšokau tik trumpam, pamatyti eksponatų. Jiems begibių dėstyti įvairūs drabužiai ir porceliano išdirbiniai, kamatom ir krautuvės, bei nemažai knygų.

Trečiadienį, gegužės 24 d. 5 v. p. p. Multicultural Centre vyko lietuvių ir estų pasirodymas. Lietuviai audiniai ir gintaru estus pralenkia, bet už tai estai turi gražių odos išdirbinių. Abi tautybės turėjo knygų parodą.

Meninėje programoje estų dvi mergaitės pasirodė su menine mankšta su kaspiniais, o lietuvių Tautinių Šokių grupė, pasirodė kartu su dviem birbynininkais ir mergaite kanklininke. Gaila, šis vienetas atvyko pavėluotai, kada publika jau buvo paėmusi po stiklą alaus ir dar ko stipresnio, tai garsesnes kalbas šiems švelniems instrumentams buvo sunkiau nugalėti. Šiais metais lietuvių padarė pažangą, nes seniau pasirodydavo tik cimbolai. Būtų gerai, jei būtų ir kitokių instrumentų buvę.

Valgiai abiejų tautybių panašūs. Pabrėžtina, kad su pilnu meniu pasirodyt, tur būt, neįmanoma, tai ir daug pabrėžt jo negalima. Pagirtina šių metų pažanga su pranešėja, kuri aiškino apie lietuvių meną, bet ne apie save. Inešė įvairumo ir pakviečiant visų tautybių karalaites sušokti lietuvišką polką. Sėkmės lietuviams! Kitais metais lauksime dar didesnės pažangos.

Šeštadienį, gegužės 25 d. visų Tautybių Paradas. Visi pražygiavo pagrindinėmis miesto gatvėmis, veždami atvirose automobiliuose arba platformose savas gražuoles ir eksponatus. Kai

kurie pražygiavo net su orkestrais ir susirinko Miesto Arenoje. Čia kiekviena tautybė pardavinėjo savus valgius, o scenoje pasirodė visų meniniai vienetai, kaip ir atskiruose tautybių pasirodymuose.

Antradienį, gegužės 31 d. Ukrainian National Federation savoj salėj pasirodė panašiai, kaip ir Juodojo Jūroje tik mažesniame maštabe. Tautinius šokius pašoko tik du vyrai ir kelios mergaitės, grojo bandūrų orkestras. Čia naujenybė - negirdėtas gėrimas - "Babas Bidas" - Grandmothers Headache.

Pentadienį, birželio 2 d. lenkų pasirodymas Our Lady of Perpetual Help Church salėje. Nemaža eksponatų - drabužių ir kitokių rankdarbių. Buvo skanių valgių. Ant vienos sienos iškabinta 12-os miestų herbai, jų tarpe VIL-

Amžiną atilsį GEDIMINUI RUKŠĖNUI, iškellavus į dausas, čia likusius, jo žmoną Janiną ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime -

Ada ir Vilijus Peteraičiai,
Ieva ir Kostas Andruskevičiai

NIUS ir LVIVAS. Juos susiruošia jaunąją kartą ir su-rašiau. Viena lenkė, paste-bėjusi, kad rašausi miestų pavadinimus paaikšino, kad yra ir daugiau, tik meninin-kas nespėjo visų paruošti. Prie mano surašytų, pati savo ranka prirašė dar ke-turis. Apie Vilnių paaikšino, kad jis dabar rusų užimtas. Kitų tautybių pasirodymuose neteko matyti, bet lenkai la-bal daug išstatė mokyklos vaikų darbų: rašinių, pieši-nių. Vienas piešinys - Lenki-jos žemėlapis. Jos ribose ir VILNIUS ir LVIIVAS. Len-kai rašo WILNO ir LWOW.

Tai rodo, kaip uoliai lenkai ruošiasi atečiai! Pa-

Taip užbaigiau šiais me-tais Tautybių Festivalį.

I. Š.

LE SALON MOBILE DE LA CUISINE INC. — KITCHEN MOBILE CENTER INC.

Mieli — Ponios, Ponai,

Prilinkite šį asmenišką pakvietimą, aplankyti mūsų modernių, pagal užsakymą virtuvės spintelį Parodos kambarį.

Įvairūs medis, užbaigimai ir stiklai, pagal asmenišką skonį.

Mūsų profesionalai braižytojai pasiruošę suprojektuoti jūsų virtuvę dar prieš užsisakymą.

Prašome aplankyti mūsų Parodos kambarį, kuris yra jūsų apylinkėje. Mes dabar randamės DORVAL SHOPPING CENTRE.

Norint, gausite banko paskolą.

KREIPKITEŠ TIESIOGINIAI Į MANE. Aš jums pasiūlysiu sąlygas, kurios bus per daug patrauklios, kad praleistumėt tokią progą.

Jūsų
J. ROSNER,
Marketing Supervisor of the
MOBILE KITCHEN CENTER.
TEL: (514) 694-4356,

KEITH BUILDING MAINTENANCE

NAMŲ RĖMONTAS

Taisymas stogu, įvairiausi dažymo ir kiti darbai —
Tel. 363-1620.

Apie darbų sąžiningą atlikimą teiraukitės pas
Leoną Gurecką 366-2548.

JUOZAS GRAŽYS
Kailių siuvėjas

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remonuoju
- Vasaros laikui saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

Highland Auto Body

611 Lafleur Ave., LaSalle. — Tel. 366-7281

• ATLIKAME AUTOMOBILIŲ IŠORĖS (Body) TAISYMO IR DAŽYMO, BEI KITUS MECHANINIUS DARBUS.
(Lietuviams duodame specialią nuolaidą)

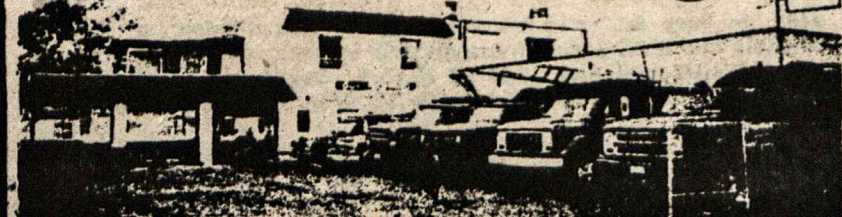
• PARDUODAMA NAUDOTOS MAŠINOS

Savininkai V. Sušinskas & Son tel. 389-0571.

GUY RICHARD
ROOFER — COUVREUR
7725 George LaSalle

Geriausios patarėjas ir darbo atlikėjas jums gali būti stogdengys Guy Richard, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darba atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Šaukite kai namo stogas blogas ar kai statote naujus —

364-1470

1978, VII. 5

NAMAI - APARTMENTAI - ŽEMĖ - PASKOLOS
D.N. BALTRUKONIS
FOTOM. L. S. SISTEMA
Sylka Realities Inc.
445 Jean Talon W, Suite 305, Mtl.
Tel: 273-9181-2-3, Rus. 737-0844

PAMINKLŲ GAMYBA

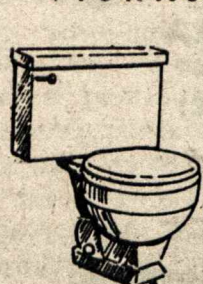
— MONUMENTS MANUFACTURER

TODORO & BIGRAS LTD.

6752 Sherbrooke Street East
Montreal, P.Q. H1N 1C9 • Tel. 255-4076

LAIDOJIMO ĮSTAIGA
FUNERAL HOME
J. F. Wilson & Sons Inc.
123 MAPLE BLVD. 5784 VERDUN AVE.
CHATEAUGUAY VERDUN, QUEBEC
TEL. 691-4760 TEL. 767-9956
MODERNIOS KOPLYČIOS

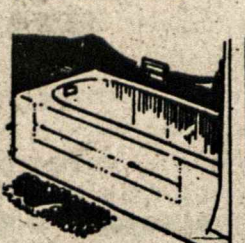
Jetté & Frères
VISKAS MODERNIEMS NAMAMS

Visi kiti vandentiekio ir šildymo taisymai ir nauji įrengimai. Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimas. Atstovaujame — Hydro - Quebec išnuomavimui karšto vandens tiekimą. Veltui įkainavimas.

Jetté & Frère Ltée
Plumbing & Heating kontraktorius.

140-2e AVENUE - 366-0330

M. PHILIPPE IZZI
Prop.
SKAMBINKIT —

\$1 kelnėms — pristatant ir atsiimant

365-7146

NETTOYEURS CLEANERS

coin / corner 5e ave **7661-A CENTRALE**

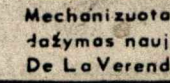
495-90e AVE

coin / corner Bayns **365-1143**

29 55 Allard Street, Ville Emard **766-2667.**

366-7818

PARDAVIMAS:
Chrysler • Monaco • Charger • Dodge • Dart
Sport • Swinger • Special • Sedan • Trucks
7635 Boul. Lasalle, LaSalle, P.Q.

Mechanizuotas ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės (Body) taisymas ir dažymas naujame garaže ir moderniomis priemonėmis. Kreipkitės — De LaVerendrye, prie Lapierre vandens kanalo. Tel. 365-3364.

7 psl.

NL REIKALAI

Prašome malonaus dėmesio.

Vasaros metu visuomet suliesėja laikraščio administracinė kasa, ir priešingai - nesuliesėja išlaidos: jos vistiek yra reguliarios, ne žiūrint, koks metų laikas. Tad kreipiamės į tuos prenumeratorių, kurie atsilikote su prenumerata, panaudoti kruopelytę laisvalaikio, nedelsiant prisijusti skolą.

Štai jau artėja ir mūsų dirbančiųjų atostogos, ir būtu malonu ir svarbu pinigų gauti prieš atostogas. O jei - gu kam dar užsidėstų, siųskite ir atostogų metu, nes administracijai atkreipsime dėmesį ir atostogų laike.

NL laikraštis šią vasarą atostogauja nuo liepos 16 d. iki rugpjūčio 6 d. ir kaip visuomet, laikraštis neišeis 3 savaites.

NL

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" naujam skaitytojui tik už \$ 7.00 metams!

Prašome iškirpti ir prisijusti su virš nurodytu prenumeratos mokesčiu.

(Pavardė ir vardas)

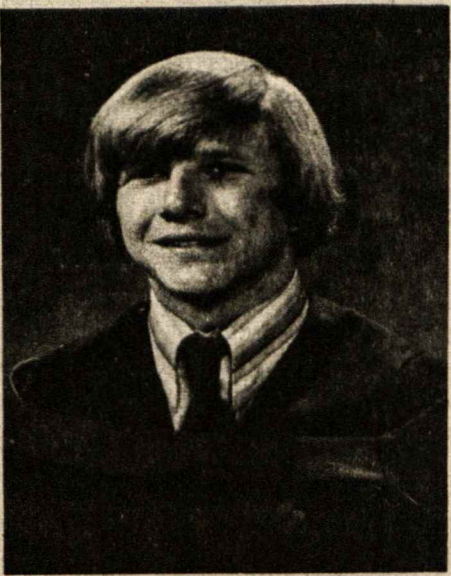
(Tikslus adresas)

PERKELTI LIETUVIAI KANADOS KARININKAI

Kapitonas Laisvydas Baršauskas baigė karininkų aukštesnįjį karo mokslą Kingston, Ont., Canadian Land Forces Command and Staff College. Šis kursas tęsėsi penkis mėnesius, nuo vasario iki birželio pabaigos.

Kapitonas Baršauskas bus perkeltas tarnybai iš Valcartier (kur tarnavo kaip eskadrono vadas su 12e Regiment Blinde du Canada) į Vokietiją trims metams.

Vokietijoje jis priklausys Royal Canadian Dragoons, RCD tankų pulkui. RCD pulkas rugsėjo mėnesį priims naujus Leopard CI tankus, naujausius ir moderniausius NATO Sąjungoj. RCD yra tik vienas dalinys, kuris priklauso 4 Canadian Mechanized Brigade Group 4 CM BG ir budi Lahr mieste netoli Rhinės upės, prie Prancūzijos ir Šveicarijos sienos.

Jonas Jokubauskas 23 m. Jono ir Rose Jokubauskų sūnus, Kazimieros Jokubauskienės anūkas baigė medicinos fakultetą McGill universitete. Visą mokslo laiką gavo stipendijas.

Praktiką atliks Montreal General Hospital vienus metus ir po to specializuosis toliau ir tam yra gavęs stipendiją.

• NL gegužinė įvyks rugpjūčio 27 d. F. Skrubio vasarvietėje.

Dr. J. Mališka

Dantų gydytojas

1440 rue Ste-Catherine Ouest
Suite 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528

DR. V. GIRIŪNIENĖ

Dantų gydytoja

5330 L'Assomption Blvd.
MONTREAL
TEL. 255-3536

DR. A. O. JAUGELIENĖ

Dantų gydytoja

1410 GUY STREET
SUITE 11-12
MONTREAL P.Q.
Tel. 932-6662; namų 737-9681.

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., E.R.C.S.(c)

Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Tel. 931-4024
Suite 215, Montreal 109, Que.

PHARMACIENS

PHARMACISTS

M. CUSSON - R. GENDRON
PHARMACIENS

Ouvert 9 a.m. à 10 p.m. Open,
Samedi: 9 a.m. à 9:30 p.m.
Dimanche: 10 a.m. à 9:30 p.m.
Livraison gratuite - Free delivery
Skubus ir nekainuojantis pristatymas
7626, rue Central St., Ville LaSalle

366-9742

365-0505

ADVOKATAS

R.J. Išganaitis, BA, BCL

216 St. Paul W., Montreal, P.Q.
Tel: 288-6316, namų 658-5513

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

Suite 627, 3 Place Ville Marie,
Montreal, Quebec H3B 2E3
Tel. (514) 871-1430

ADVOKATAS

J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064

Praeitųjų metų Aušros Vartų parapijos gegužinėje. Iš kairės: J. Išganaitis, S. Pusarauskienė, K. Kriščiokaitienė ir kt.

METINĖ PARAPIJOS GEGUŽINĖ

Parapijos metinė gegužinė šiais metais bus Palangos vasarvietėje liepos 9 d. Pamaldos miške-12 val. Parapijos Choras, kuriam parapija daro priėmimą ir pagerbimą, giedos pamaldų metu. Sportininkai ruošia varžybas. Bus loterija, šokių ir žaidimai. Fantai mielai priimami ir laukiami klebonijoje.

• Audrius Pusarauskas, gabus odontologijos studentas Londone, Anglijoje, gavo valstybinę stipendiją ir už gerą studijavimą - savaitę kelionės laivu.

Stefanija Pusarauskienė, Audriaus močiutė, ruošiasi vykti į Londoną ir praleisti ten ilgesnį laiką.

• Nijolė Jungmeisterytė sukurė šeimos židinį su Joseph Aboud praėjusį šeštadienį. Jaunoji yra Boriso ir Adelės - Aldona Jungmeisterių duktė.

• Luibienės duktė Loraine Smith ištėkėjo už Hubert Atkinson.

• Mirė Petras Jokubka, 69 m. amžiaus. Montrealio lietuviams jis buvo gerai pažįstamas, nes sveikas būdamas, lankydavosi į visus lietuvių rengimus, nežiūrint, kas, kada juos ruošdavo.

• Serga Pr. Keturka Reddy Memorial ligoninėje ir Pr. Kaušakis Royal Victoria ligoninėje.

• Kun. J. Aranauskas išvyko atostogų, o kun. Alf. Graus - lys atostogas praleidžia Aušros Vartų klebonijos globoje.

MONTREAL WEST AUTOMOBILE

Pontiac ★ Buick ★ Astro

• NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ!

• NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI!

• MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI, IR SU ĮŠIMTINI JŪMS, PASITARNAUS!

• UŽEIKITE Į ĮSITIKINKITE! PASINAUDOKITE!

PASIKALBĖKITE SU

Manageriu

LEO GUREKAS

mw montreal west automobile
11 WESTMINSTER SOUTH 489-5391
(At the end of Sherbrook Street West)

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

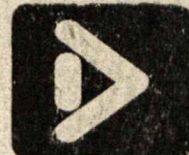
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

DANPAR REALITIES CORP.

310 VICTORIA AVENUE, SUITE 409
MONTREAL, QUEBEC, CANADA
H3Z 2M9

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo Turto Patarnavimas Montrealyje
Investicijos J.A.V. ir kt. Kanados provincijose

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 — 35th Avenue, Montreal 409

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

L.K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPOS
TRADICINĖ

gegužinė!

LIEPOS 16 d., sekmadienį F. Skrubio vasarvietėje,
Pointe Fortune, P.Q.

Šiais metais gegužinė bus su pamaldomis, kurioms atvyks Aušros Vartų parapijos klebonas kun. Jonas Kubilius.

Veiks muzika, baras ir įvairūs žaidimai ir kt.

KVIEČIAMI VISI MONTREALIO LIETUVIAI
IR SVEČIAI GEGUŽINĖJE DALYVAUTI.

L.K. Mindaugo Šaulių kuopos
Valdyba

Lietuvių kapus.

Šias tradicijas Niagaros Pusiasalio "Ramovėnai" yra pasiryžę ir toliau tęsti. Ir ši gegužinė yra ruošiamą, kad "Ramovės" skyrius galėtų iš gautos paramos tęsti ir toliau savo išpareigojimus. Maloniai kviečiame liepos mėn. 16 d. sekmadienį 2 v. p. p. atsilankyti į Ramovės gegužinę V. Bieliūno sodyje. Ramovės Valdyba

Patikslinimas: Praeito nr. vienoje antraštėje su klaida žodis - "Beprincipingumas". NL.

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Tel. 532-3400
M6H 1A8

AKTYVAI — virš 14 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10 - 3	term. indėlius 1 metų 8 1/4%
Antradieniais 10 - 3	pensijų ir namų s-tas 8 1/2%
Trečiadieniais uždaryta	taupomąsias s-tas 7%
Ketvirtadieniais 10 - 8	depozitų čekių s-tas 6%
Penktadieniais 10 - 8	
Šeštadieniais 9 - 1	DUODA PASKOLAS:
Sekmdieniais 9.30 - 1	asmenines 9 1/2%
	nekiln. turto 9 1/4%
	investacines 10%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais —
9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santauų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Pardudome "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

LEFEBVRE & ROBERT INC.

AMEUBLEMENT - FURNITURE

PARDAVIMAS

ĮVAIRIŲ

BALDŲ

PER

KRAUTUVĖS

3

AUKŠTUS

• Užeikite ir įsitikinsite, kad įmonėje haldai yra aukštos kokybės ir prieinamomis kainomis.
• Didelis pasirinkimas ir malonus patarnavimas.

7635 CENTRALE 4e AVENUE LASALLE 363-3887
7643 CENTRALE 366-1282 (DECORATION)

LITAS

Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8,

Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:	DUODA PASKOLAS:
Einamasis s-tas 6.0%	Asmenines 10.5%
Taupomasis s-tas 8.25%	Nekiln. turto 10.0%
Už pensijų planą 8.5%	Čekių kredito 12.0%
Termin. ind. 1 metams 9%	Investacines nuo 10.5%
Termin. ind. 2 metams 9.25%	
Termin. ind. 3 metams 9.5%	
Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.	Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmdieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus likusius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 8 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.